

Videncentret
Bolius

Realдания

Danskerne i det byggede miljø

– en spørgeskemaundersøgelse
foretaget af Kantar Gallup for Videncentret Bolius og Realдания

Livskvalitet gennem
det byggede miljø

**for data
for deling
for tidens tendens**

Introduktion

Forord

Denne publikation er den tredje udgave af undersøgelsen **"Danskerne i det byggede miljø"**, udarbejdet af Realdania og Videncentret Bolius.

Formålet med undersøgelsen er at belyse boligens betydning for vores hverdag og livskvalitet. Derudover afdækker undersøgelsen også, hvordan vi oplever relationen til vores naboer, betydningen af lokalmiljøet, hvordan vi vedligeholder, energirenoverer og ombygger vores boliger, samt hvilke glæder og bekymringer boligen giver os.

Dette års udgave skal ses i lyset af corona-krisen. Vi indsamlede data, netop som Danmark lukkede ned i marts måned. Måske er det forklaringen på, at vi finder et lille fald i danskernes livskvalitet. Det kan vi ikke sige med sikkerhed, men pludselig var vi i en situation, hvor boligen blev rammen for både arbejde og skoleundervisning for mange danskere.

Vi kan se, at særligt danskere bosat i små boliger i byerne melder om lavere livskvalitet.

Man kan sige, at corona-krisen er en stress-test af vores hjem, og det bliver interessant at følge effekterne af dette i de kommende år.

Undersøgelsen er baseret på i alt 7.158 repræsentative interviews blandt personer i den danske befolkning over 25 år. Data er indsamlet af Kantar Gallup i 2020.

God læselyst!

Jesper Nygård,
adm. direktør,
Realdania

Indholdsfortegnelse

1. Boligens betydning, side 5

- Boligen og livskvalitet
- Det optager boligejerne

2. Det bekymrer danskerne, side 19

- Overblik over bekymringer
- Det bekymrer boligejerne
- Det bekymrer lejerne

3. Naborelationer, side 33

- Overblik over naborelationer
- Naborelationer og livskvalitet
- Tryghed omkring boligen

4. Oplevelse af lokalområdet, side 51

- Valg af bopæl
- Flytteårsager
- Lokalområde og livskvalitet

5. Boligens sundhed og indeklima, side 61

- Overblik over indeklimaproblemer
- Forebyggelse og forbedringer
- Indeklima og livskvalitet

6. Energirenovering og klima, side 71

- Motiver og barrierer
- Energirenovering

7. Boligforbedringer, side 85

- Motiver og barrierer

8. Metode, side 101

- Oversigt over baggrundsvariable

Kapitel 1

Boligens betydning

Boligens betydning – resumé

Dette kapitel beskriver danskernes syn på deres boliger. Kapitlet viser, hvad boligen betyder for danskerne, og hvad der specifikt optager boligejerne.

Kapitlet viser bl.a.:

- Danskernes tilfredshed med tilværelsen er svagt faldende i forhold til de to tidligere år.
- I lighed med de foregående undersøgelser tillægges boligen en stor betydning for den oplevede livskvalitet. Det er især boligejere og dem, der har boet i boligen i mere end 20 år, der tillægger boligen stor betydning for den oplevede livskvalitet.
- Blandt beboere i etageejendomme er det dem, der bor i de ældste og de nyeste ejendomme, der især vurderer, at deres bolig har en positiv betydning for den oplevede livskvalitet.
- Blandt beboere i huse er det især dem, der bor i parcelhuse, der oplever, at boligen har en positiv betydning for den oplevede livskvalitet.
- Jo større boligen er i kvm., desto større betydning vurderes den at have for den oplevede livskvalitet.
- Generel vedligeholdelse er fortsat det, der optager de danske boligejere mest. Derefter følger indeklima og have.

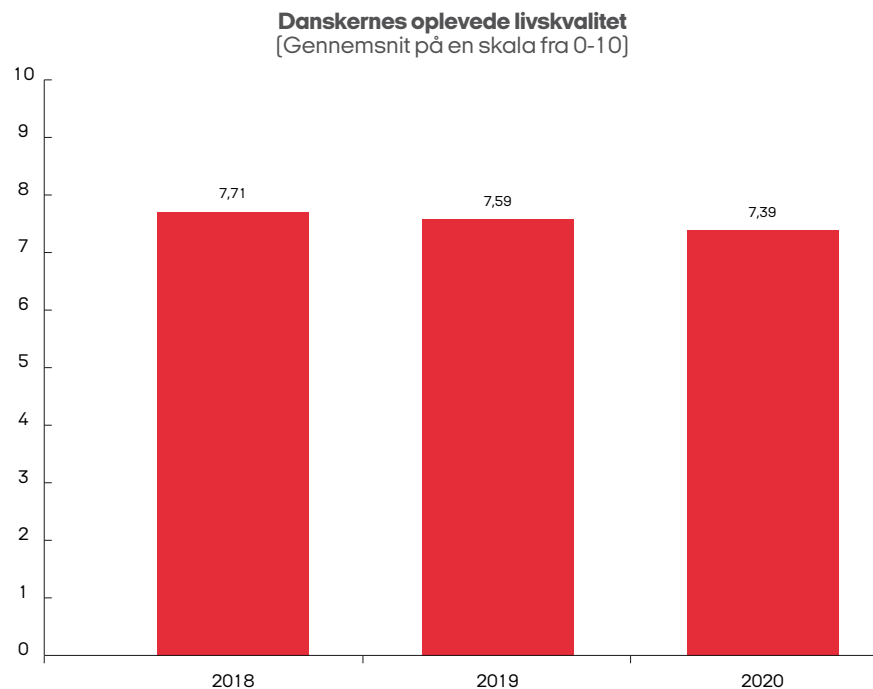
Boligens betydning

– Oplevet livskvalitet

Danskernes "tilfredshed med tilværelsen" er svagt aftagende over de tre år, der er blevet spurgt ind til det i undersøgelsen.

Omregnet til et gennemsnitstal på en skala fra 0-10 falder scoren fra 7,71 i 2018 til 7,39 i 2020.

I den forbindelse skal det bemærkes, at dataindsamlingen er foretaget i marts og april, netop da Danmark var lukket ned pga. covid-19.

Boligens betydning

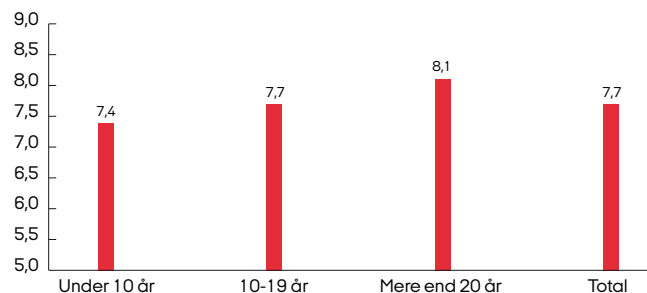
– Boligens betydning for oplevet livskvalitet

Boligen tillægges en stor betydning for danskernes oplevede livskvalitet. Resultatet for 2020 er ingen undtagelse.

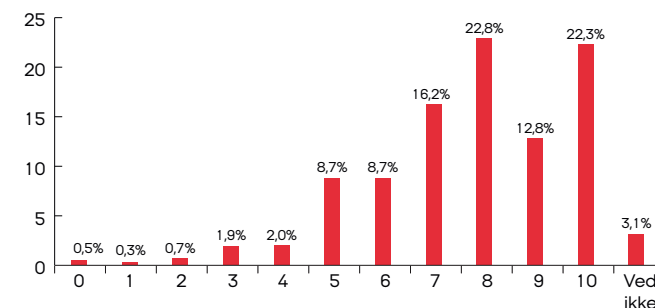
74,1% svarer "7" eller højere på en skala fra 0 til 10. Det er i gennemsnit 7,7. Især blandt dem, der bor i ejerbolig og dem, der har boet i den nuværende bolig i 20 år eller mere, er det vurderingen, at boligen har en positiv betydning for den oplevede livskvalitet.

Blandt dem der svarer "7" eller højere på skalaen, nævnes rammen oftest som det element, der har positiv betydning for hvordan boligen påvirker livskvaliteten.

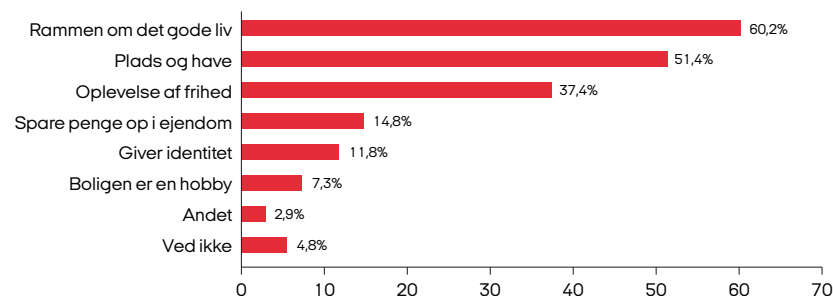
I hvor høj grad vurderer du, at din bolig har betydning for din oplevede livskvalitet?
[(skala 0-10) Fordelt på antal år i nuværende bolig]

I hvor høj grad vurderer du, at din bolig har betydning for din oplevede livskvalitet?
[(skala 0-10) tal i pct.]

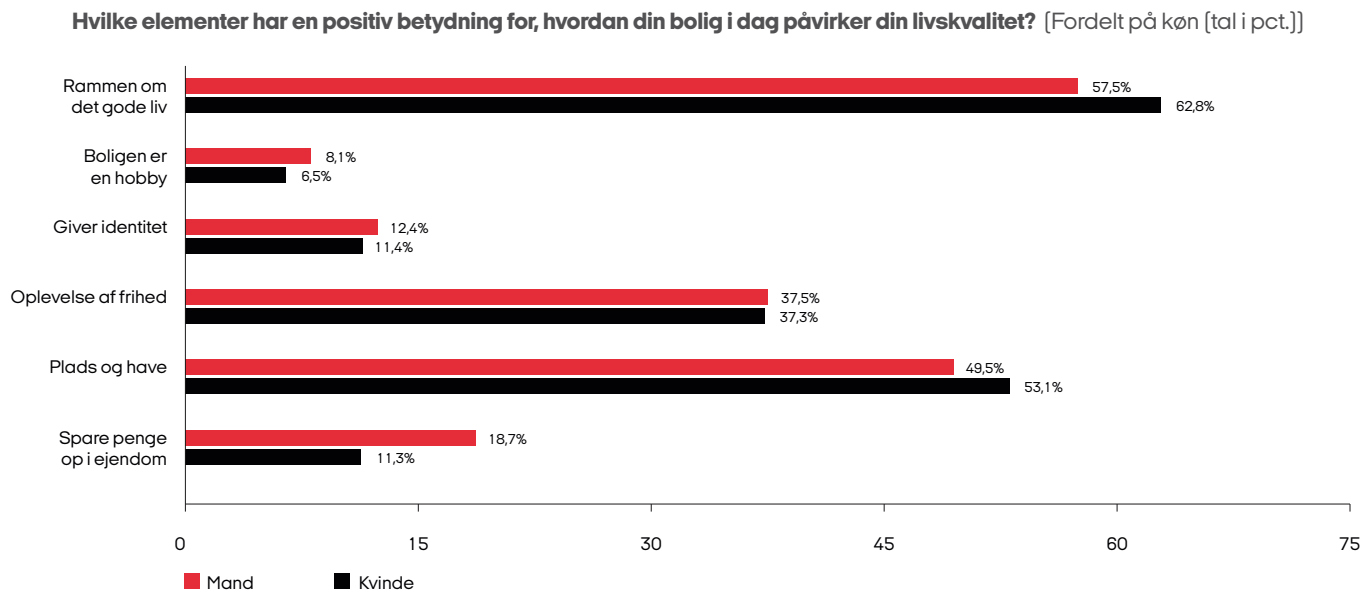
Hvilke elementer har en positiv betydning for, hvordan din bolig i dag påvirker din livskvalitet?
[tal i pct.]

Boligens betydning

– Boligens betydning for oplevet livskvalitet, fordelt på køn

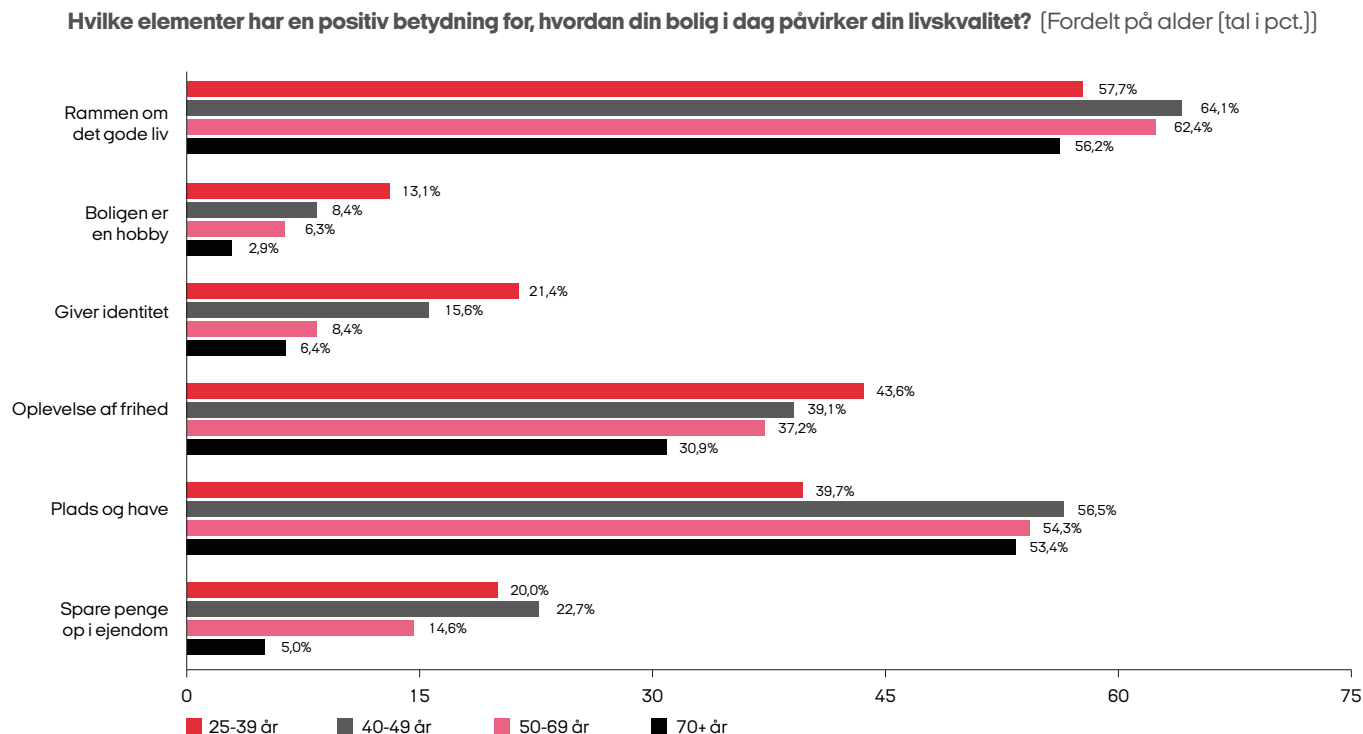
Blandt dem, der vurderer, at boligen har en positiv betydning for den oplevede livskvalitet, fremhæver kvinderne i højere grad end mændene rammerne om det gode liv. Omvendt er mænd mere fokuseret på at spare penge op i ejendommen.

Boligens betydning

– Boligens betydning for oplevet livskvalitet, fordelt på alder

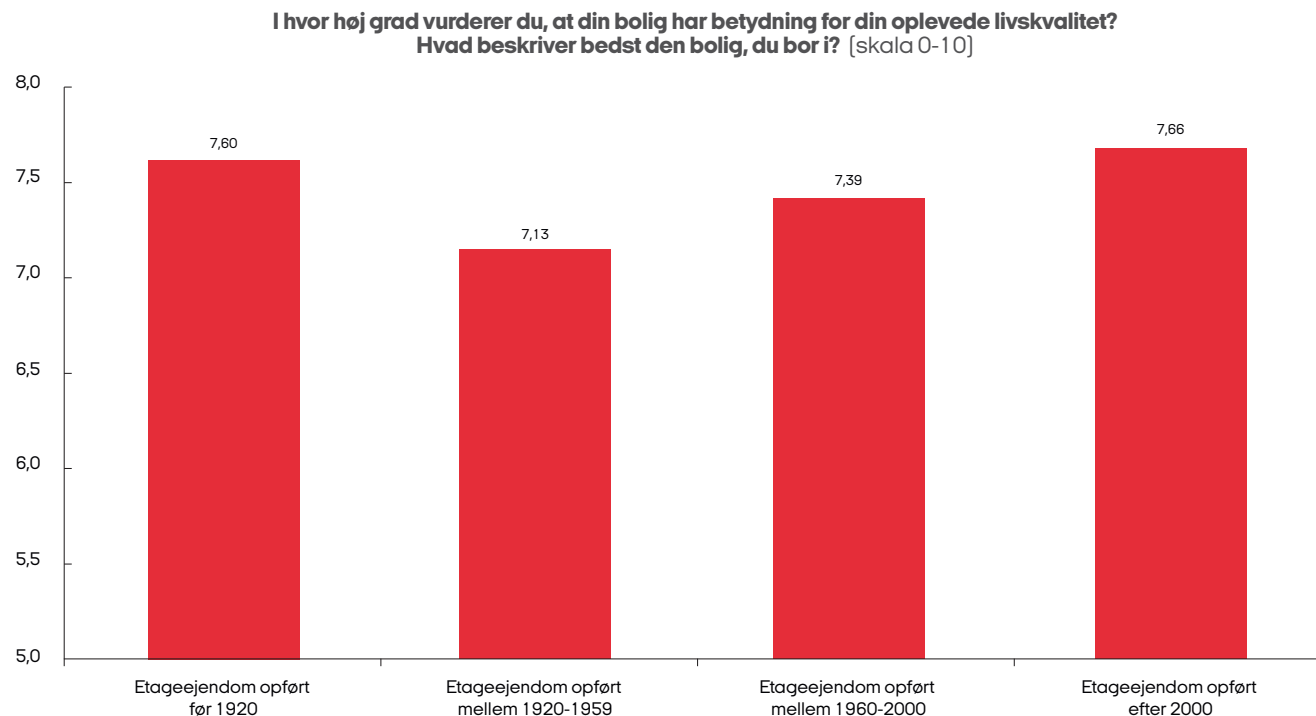
Blandt dem, hvor boligen har en positiv betydning for den oplevede livskvalitet, er der overvægt af personer under 40 år, der svarer, at boligen er en hobby, at boligen giver identitet, samt at boligen medvirker til en følelse af frihed. Plads og have fremhæves især af de personer, der er mellem 40 og 70 år.

Boligens betydning

– Oplevet livskvalitet i etageejendomme ud fra ejendommens alder

Blandt dem, der bor i en ældre etageejendom opført før 1920, og dem, der bor i en nyere etageejendom opført efter år 2000, er det i højere grad vurderingen, at boligen har en positiv betydning for den oplevede livskvalitet.

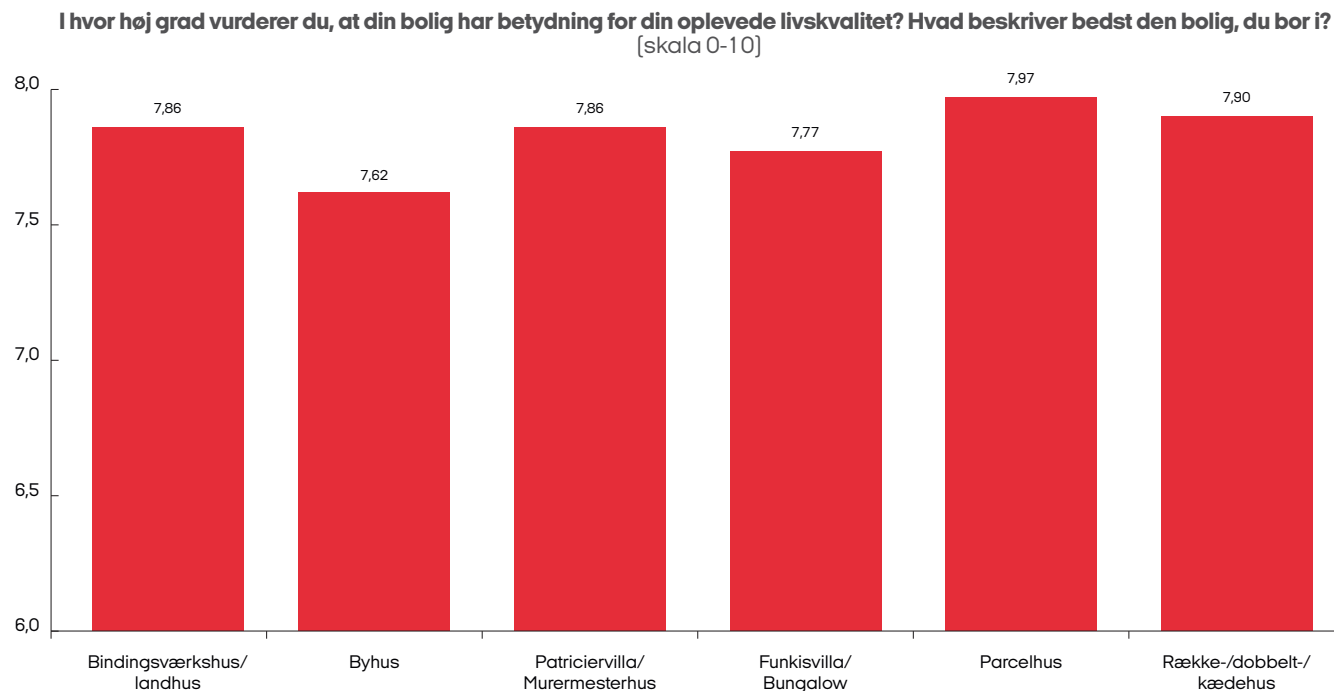
Boligens betydning

– Oplevet livskvalitet i hus fordelt på hustype

Generelt er vurderingen blandt boligejere, at boligen har en positiv betydning for den oplevede livskvalitet – uanset hvilken boligtype man bor i.

Det er især blandt dem, der bor i parcelhuse, at man oplever, at boligen har en positiv betydning for den oplevede livskvalitet.

Ud fra en gennemsnits-betragtning vurderer de, der bor i byhuse, i lidt mindre grad, at deres bolig har betydning for den oplevede livskvalitet.

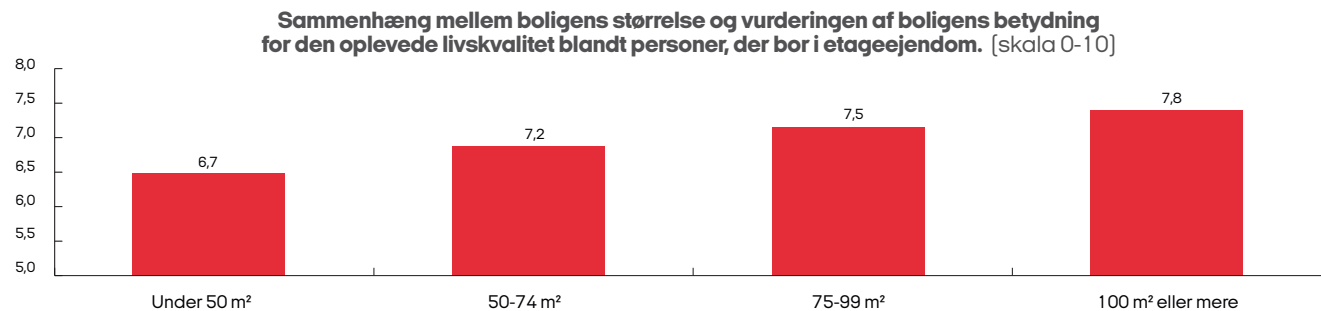
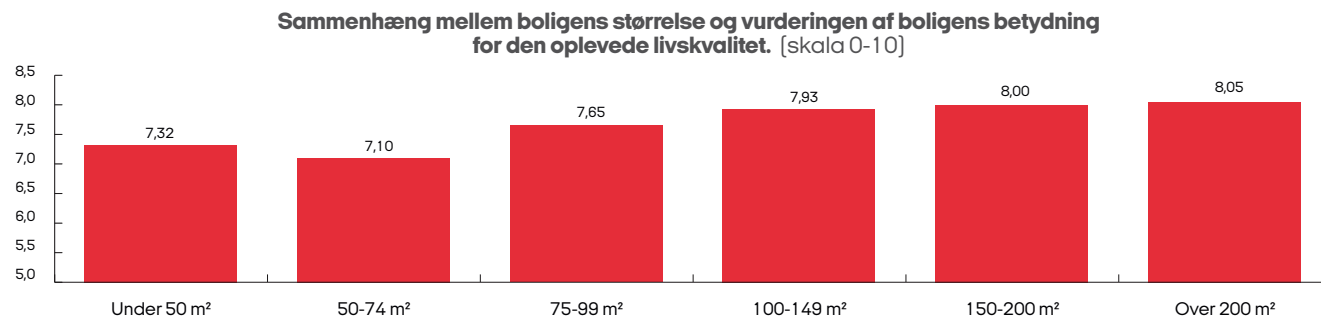
Boligens betydning

– Boligens størrelse

Sammenholdes boligens størrelse med vurderingen af boligens betydning for den oplevede livskvalitet, fremgår det, at jo større boligen er (over 75 m²), desto større vurderes boligens betydning for den oplevede livskvalitet.

Ses udelukkende på dem, der bor i etageejendom, fremgår det, at især blandt dem, der bor i de små lejligheder, har boligen en mindre betydning for den oplevede livskvalitet.

Obs:
af hensyn til stikprøvestørrelsen er lejligheder på 100 m² eller mere samlet i en gruppe.

Boligens betydning

– Det optager boligejerne over tid

Generel vedligeholdelse vedbliver at være det, der optager de danske boligejere mest.

Set over en årrække er der færre, der er optaget af indbrud, boliglån/boligøkonomi samt større til- og ombygninger.

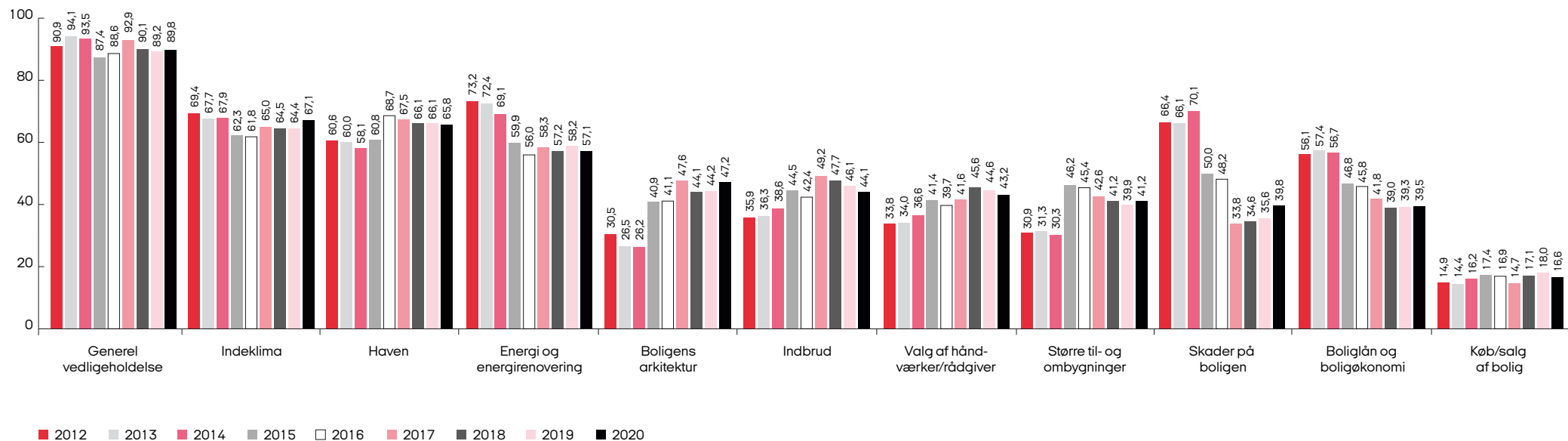
Skader på boligen har gennem de seneste år optaget mere og mere.

Undersøgelsen er en conjoint-analyse, hvor emnerne er tilføjet en trade-off-dimension.

Modellen bagved tallene udvikler en intervalbaseret præferenceskala for de indgående emnekombinationer, hvor respondenterne skal forholde sig til, hvilke af de viste emner vedkommende mest interesserer sig for.

Hermed fås information om, hvilke emner der generelt optager mest, samt hvor meget eller lidt interessant det er i forhold til alternativerne.

Hvad optager den danske boligejer? (tal i pct.)

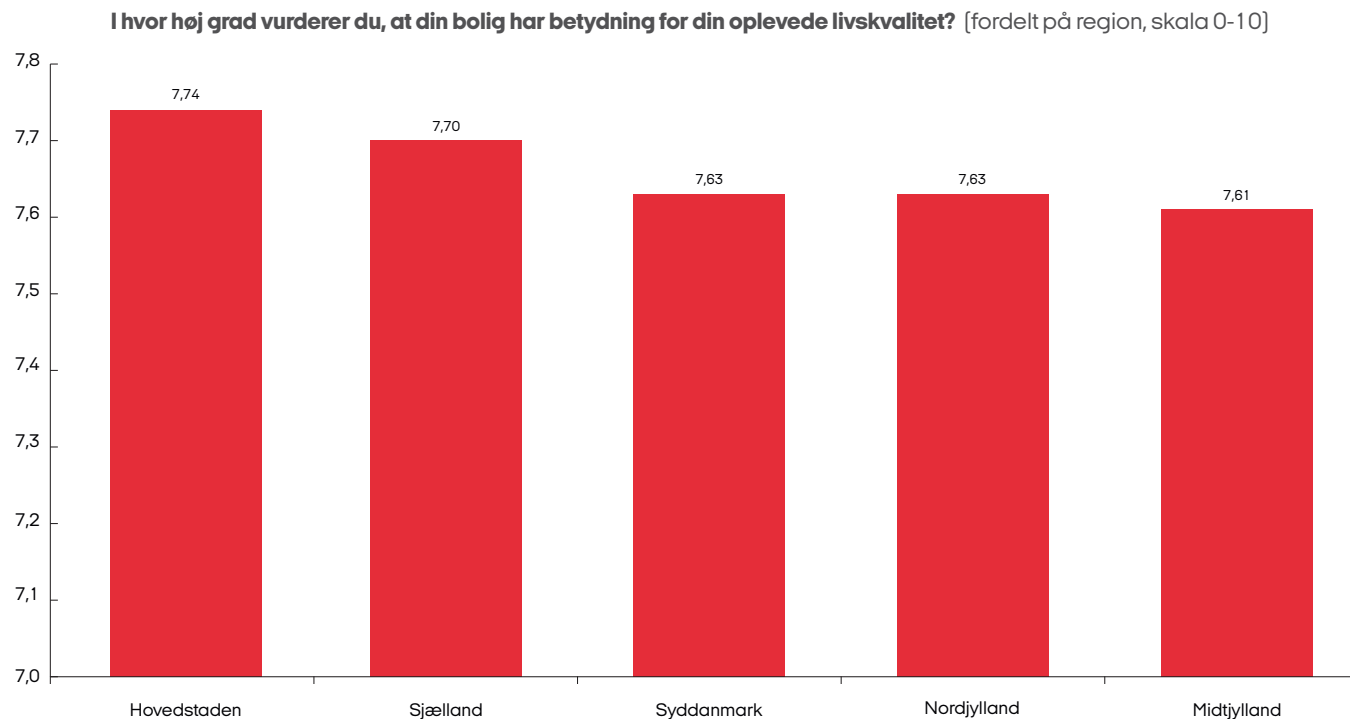
Skalaen 0-100 udtrykker vigtighedsværdien for hver af de nævnte emner
[et emnes relative betydning sammenlignet med de øvrige emner]

Boligens betydning

– Valg af bolig opdelt på region

Det er personer i Region Hovedstaden samt i Region Sjælland, der især vurderer, at deres bolig har betydning for den oplevede livskvalitet. Det er i mindre grad tilfældet i Region Midtjylland.

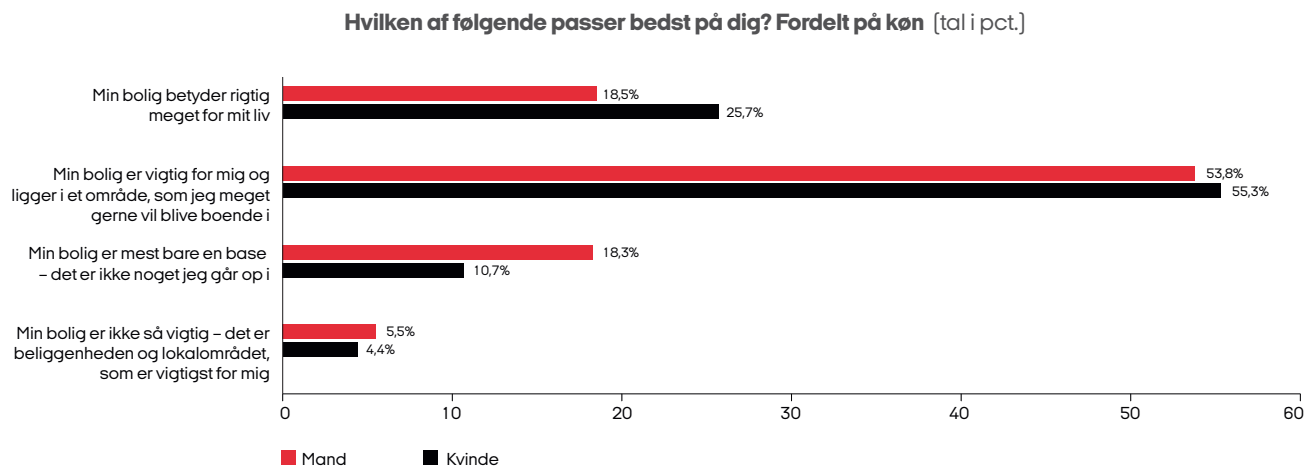
Det samme billede så vi også i undersøgelsen fra 2019.

Boligens betydning

– Forholdet til ens bolig fordelt på køn

Især kvinder svarer, at boligen betyder rigtig meget for deres liv – blandt mænd er der en overvægt, der i højere grad ser deres bolig som en base og ikke noget, de går så meget op i.

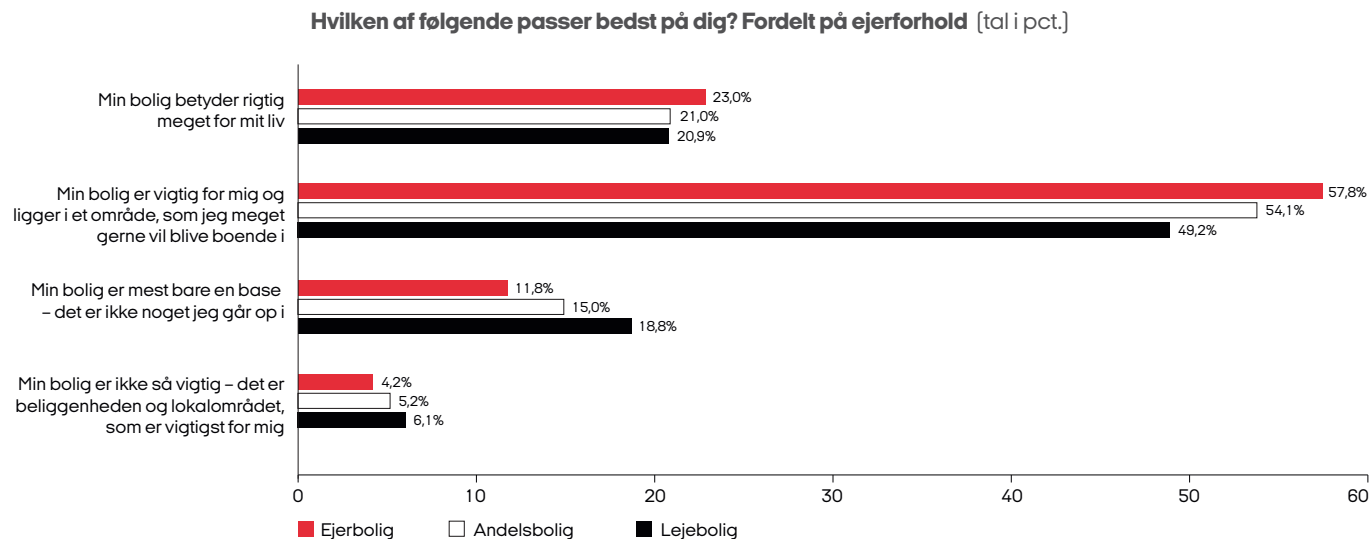

Boligens betydning

– Fordelt på ejerform

Blandt dem, der bor i ejerbolig, er det især, at boligen er vigtig, og at den ligger i et område, de gerne vil blive boende i.

Bor man i lejebolig, er svaret i højere grad, at boligen mest bare er en base – det ikke er noget, man går så meget op i, og boligen er i sig selv ikke så vigtig, men det er beliggenheden og lokalområdet, som er vigtigst.

Kapitel 2

Det bekymrer danskerne

Det bekymrer danskerne – resumé

Kapitlet omhandler de emner, der bekymrer danskerne generelt og specifikt, for hhv. boligejere og lejere.

Det er ikke helt de samme bekymringer, og der er således også stillet lidt forskellige spørgsmål til ejere og lejere, da lejerne f.eks. ikke har samme direkte forpligtelse og ansvar – og dermed potentielt bekymringer – i forhold til vedligehold og skader, som boligejerne har.

Kapitlet viser bl.a.:

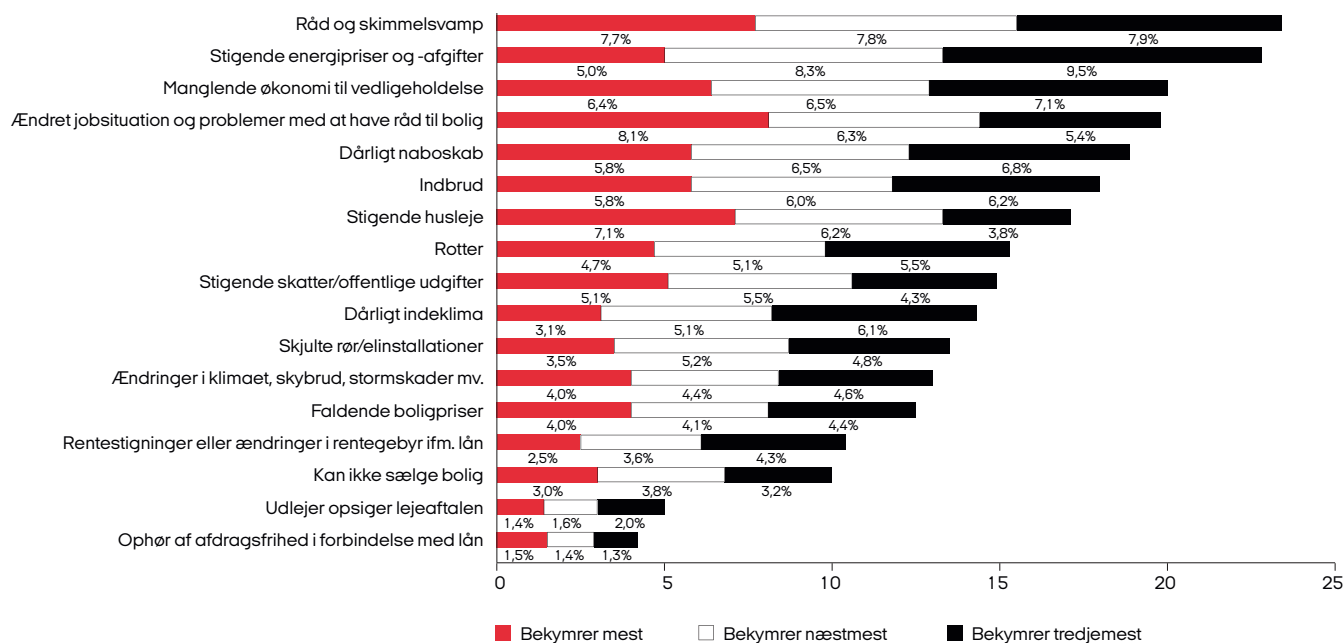
- Råd og skimmelsvamp samt stigende skatter og afgifter er det, der bekymrer danskerne mest.
- Danske boligejere er især bekymrede for stigende skatter.
- Boligejerne er i år mindre bekymrede for indbrud og for ikke at kunne sælge deres bolig.
- Boligejerne i hovedstadsområdet er især bekymrede for stigende skatter. Blandt boligejere, der bor på landet, er der en overvægt, der er bekymret for ikke at kunne sælge deres bolig.
- Hos lejerne er det frygt for stigende huslejer, der er den største bekymring. Dernæst bekymring for dårligt naboskab samt råd- og skimmelsvamp.
- Lejere, der bor i almennyttig boligforening, er især bekymrede for stigende husleje og dårligt naboskab. Blandt lejere, der bor i privat udlejning, er der en overvægt, der er bekymrede for, at udlejer opsiger lejeaftalen, samt for en ændret jobsituation.

Det bekymrer danskerne

Overordnet kan danskernes bekymring opdeles i 3 hovedkategorier:

- Økonomi
[stigende energipriser og -afgifter, stigende skatter, manglende økonomi til vedligeholdelse, ændret jobsituation, stigende husleje etc.]
- Skader på boligen
[råd og skimmelsvamp, rotter etc.]
- Udefrakommende forhold
[dårligt naboskab, indbrud, ændringer i klimaet etc.]

Hvad bekymrer dig mest? Blandt de oplyste emner bedes du vælge de tre, der bekymrer dig mest, og prioritere dem fra 1 til 3, hvor 1 er vigtigst. [mulighed for flere svar, tal i pct.]

Det bekymrer boligejerne

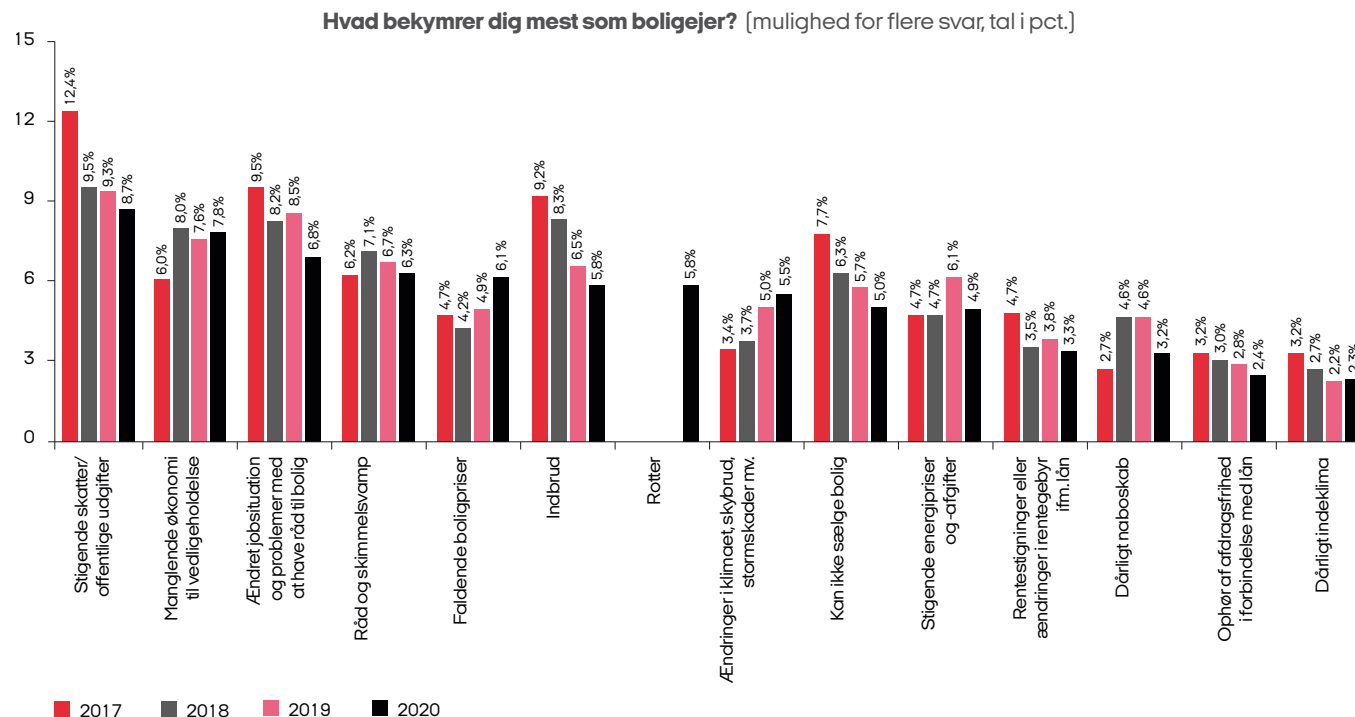
– Udvikling over år

Blandt boligejerne er det især stigende skatter og manglende økonomi til vedligeholdelse, der bekymrer mest.

Bekymringen for indbrud og for ikke at kunne sælge sin bolig er faldende gennem de senste år.

Omvendt stiger bekymringen for faldende boligpriser og ændringer i klimaet/ekstremt vejr.

Bekymringen for rotter er med for første gang og lægger sig på samme niveau som bekymring for indbrud.

Det bekymrer boligejerne

– Fordelt på regioner

Stigende skatter er blandt top 3 over det, der bekymrer mest – uanset regionalt tilhørsforhold.

Alle andre regioner end Region Hovedstaden har manglende økonomi til vedligeholdelse i top 3 over det, der bekymrer mest.

De, der bor i Region Nordjylland, har som de eneste bekymringen for indbrud med i top 3.

I modsætning til de øvrige regioner er de, der bor i region Sjælland, opmærksomme på faldende boligpriser.

Hvad bekymrer mest – fordelt på region [mulighed for flere svar, tal i pct.]

Region Nordjylland

1. Stigende skatter/offentlige udgifter [7,4]
2. Manglende økonomi til vedligeholdelse [7,0]
3. Indbrud [6,9]

Region Midtjylland

1. Manglende økonomi til vedligeholdelse [8,0]
2. Stigende skatter/offentlige udgifter [7,2]
3. Råd og skimmelsvamp [6,8]

Region Syddanmark

1. Manglende økonomi til vedligeholdelse [9,0]
2. Ændret jobsituation og dermed problemer med at have råd til min bolig [7,5]
3. Stigende skatter/offentlige udgifter [7,4]

Region Hovedstaden

1. Stigende skatter/offentlige udgifter [10,5]
2. Ændret jobsituation og dermed problemer med at have råd til min bolig [8,5]
3. Råd og skimmelsvamp [7,2]

Region Sjælland

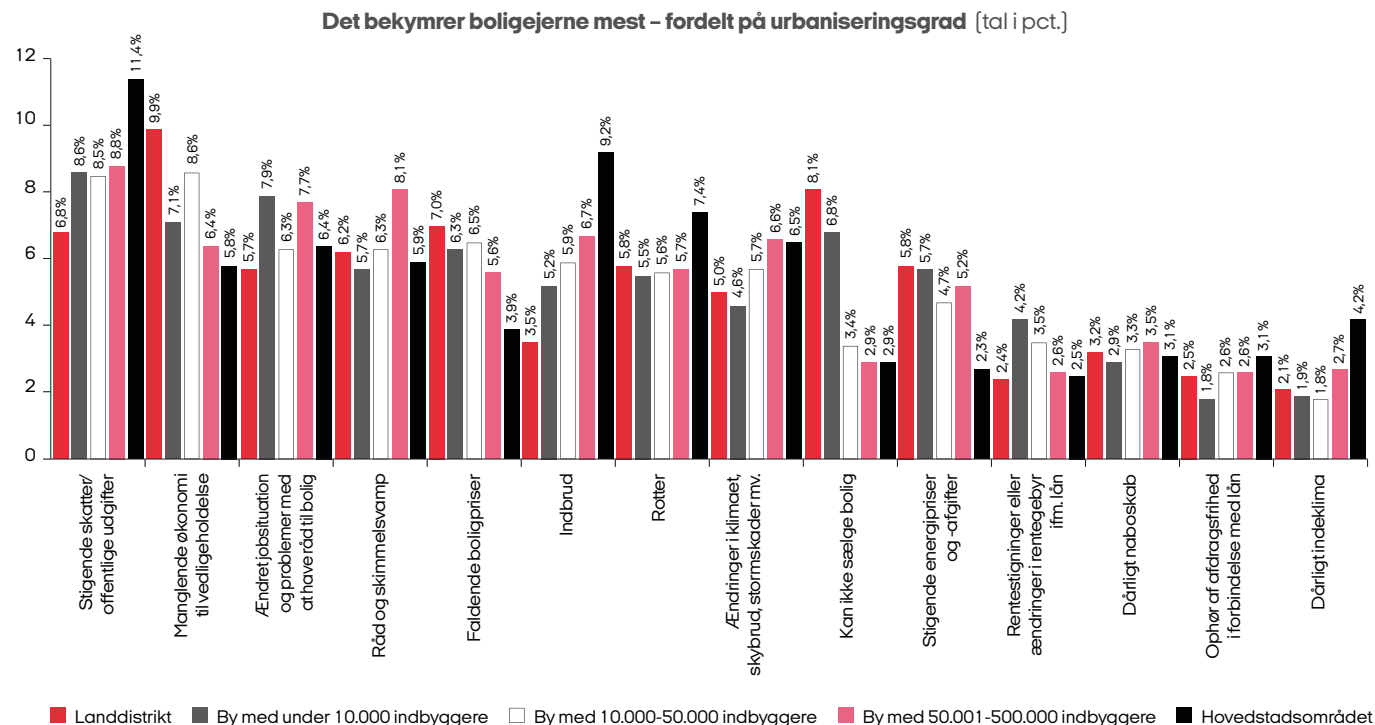
1. Stigende skatter/offentlige udgifter [9,2]
2. Manglende økonomi til vedligeholdelse [7,0]
3. Faldende boligpriser [6,7]

Det bekymrer boligejerne

– Fordelt på urbaniseringsgrad

Boligejere i hovedstadsområdet er i højere grad meget bekymret for stigende skatter, indbrud, rotter samt dårligt indeklima.

Blandt de boligejere, der bor på landet eller i en by med under 10.000 indbyggere, er der en overvægt, der er meget bekymret for, at de ikke kan sælge deres bolig, samt for manglende økonomi til vedligeholdelse.

Det bekymrer boligejerne

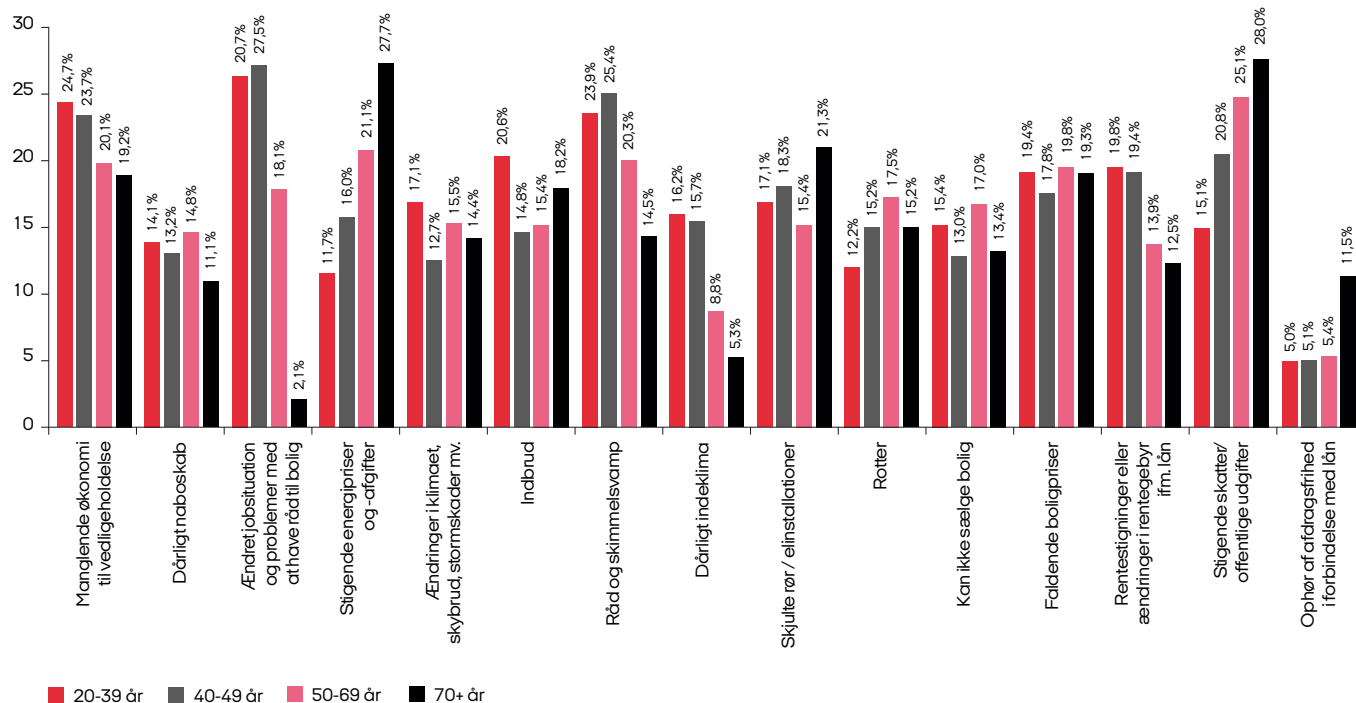
– Fordelt på alder

Den yngre del af de, der bor i ejerbolig eller andelsbolig, er især bekymret for manglende økonomi til vedligeholdelse, for ændret job-situation, for indbrud samt for råd og skimmelsvamp.

I takt med stigende alder stiger også bekymringen for stigende energipriser og -afgifter samt stigende skatter.

Især den ældre del af danskerne, dem over 70 år, er bekymret for ophør i afdragsfrihed i forbindelse med lån.

Hvad bekymrer dig mest som boligejer? [det, der bekymrer mest, næstmest og tredjemest, mulighed for flere svar, tal i pct.]

Det bekymrer boligejerne

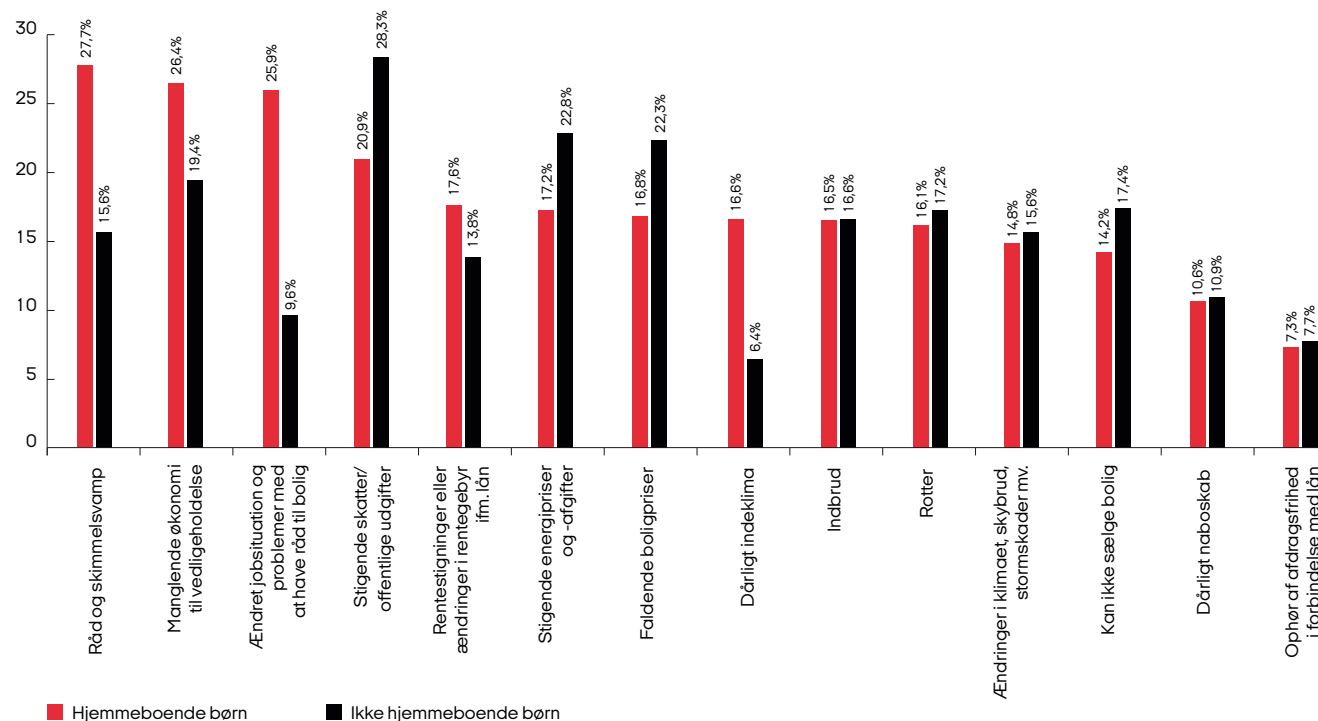
– Børnefamilier

De boligejere, der ikke har hjemmeboende børn, har færre bekymringer end dem, der har hjemmeboende børn.

Boligejere med hjemmeboende børn er især bekymret for råd og skimmel, manglende økonomi til vedligeholdelse samt ændret jobsituation.

Omvendt er der en overvægt blandt dem uden hjemmeboende børn, der er bekymret for stigende skatter, stigende energipriser samt faldende boligpriser.

Hvad bekymrer dig mest som boligejer? [det, der bekymrer mest, næstmest og tredjemest, mulighed for flere svar, tal i pct.]

Det bekymrer boligejerne

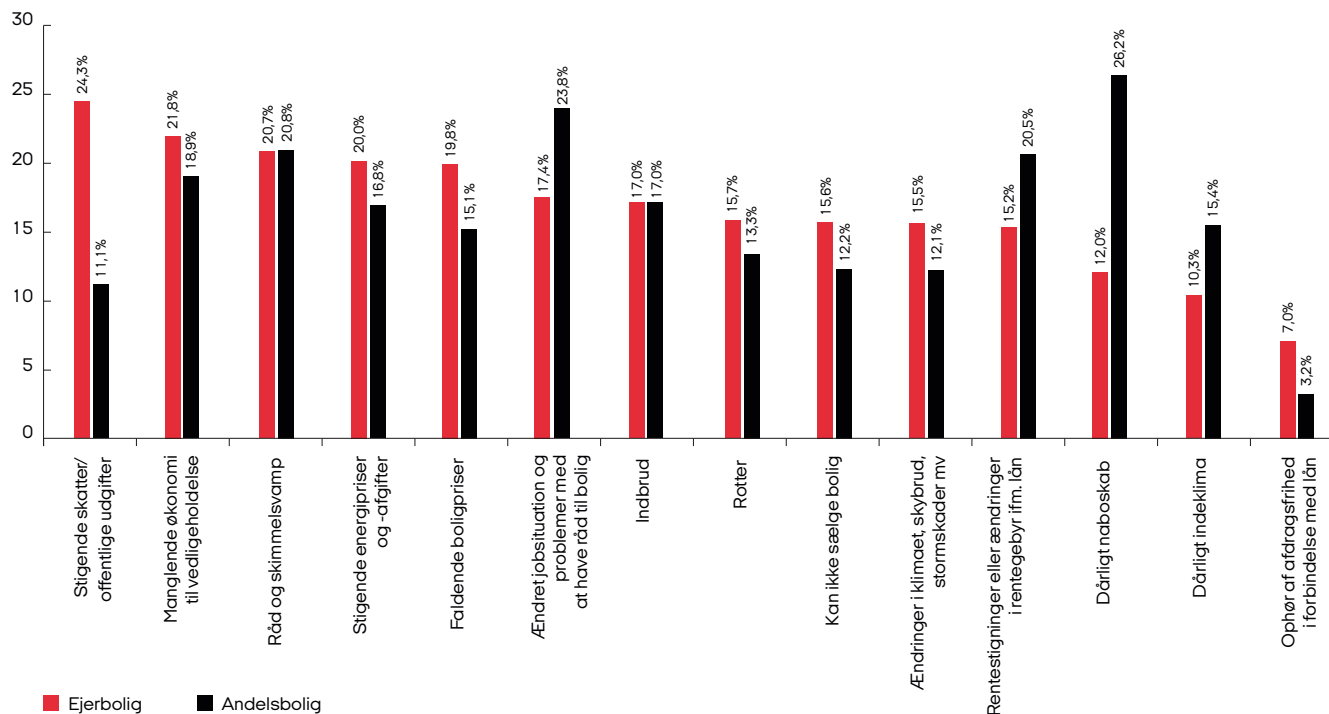
– Boligejere og andelsboligejere

Personer, der bor i andelsbolig, har som udgangspunkt færre bekymringer end dem, der bor i ejerbolig.

Personer i ejerbolig bekymrer sig især om stigende skatter, manglende økonomi til vedligehold, råd og skimmelsvamp, stigende energipriser samt faldende boligpriser.

Personer i andelsboliger er i højere grad bekymret for dårligt nabo-skab, en ændret jobsituation, rentestigninger eller ændringer samt dårligt indeklima.

Hvad bekymrer dig som boligejer/andelsejer (det, der bekymrer mest, næstmest og tredjemest, mulighed for flere svar, tal i pct.)

Det bekymrer lejerne

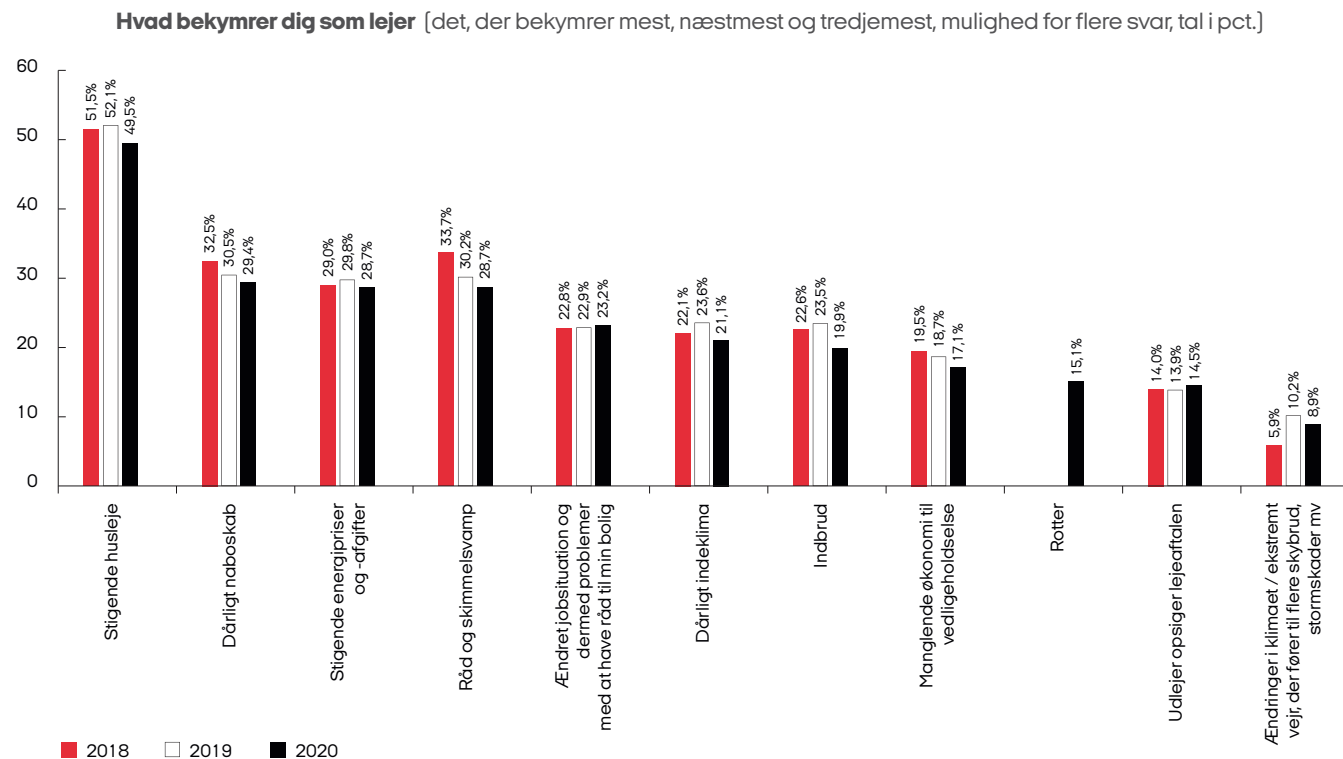
– Over tid

Stigende husleje bekymrer i dag som tidligere lejere.

Dårligt naboskab bekymrer ligeledes, men mindre i dag end i 2018.

Også bekymringen for råd og skimmelsvamp samt bekymringen for manglende økonomi til vedligeholdelse bekymrer mindre i dag.

Bekymringen for rotter er med for første gang i 2020-undersøgelsen.

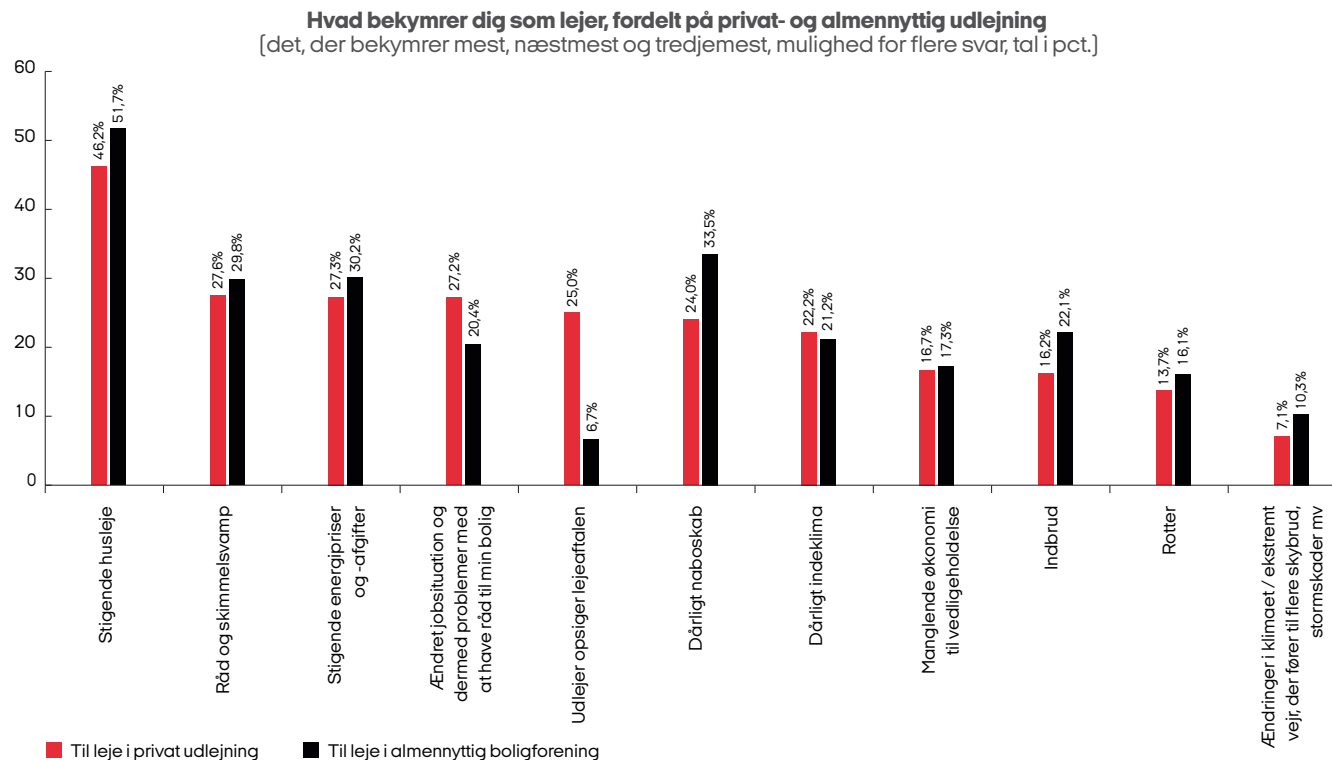

Det bekymrer lejerne

– Fordelt på privat og almennyttig udlejning

Stigende husleje, dårligt naboskab samt indbrud bekymrer i højere grad, hvis man bor i almennyttig boligforening.

Blandt dem, der bor til leje i privat udlejning, er der en overvægt, der er bekymret for ændret jobsituation, og for at udlejer opsiger lejeaftalen.

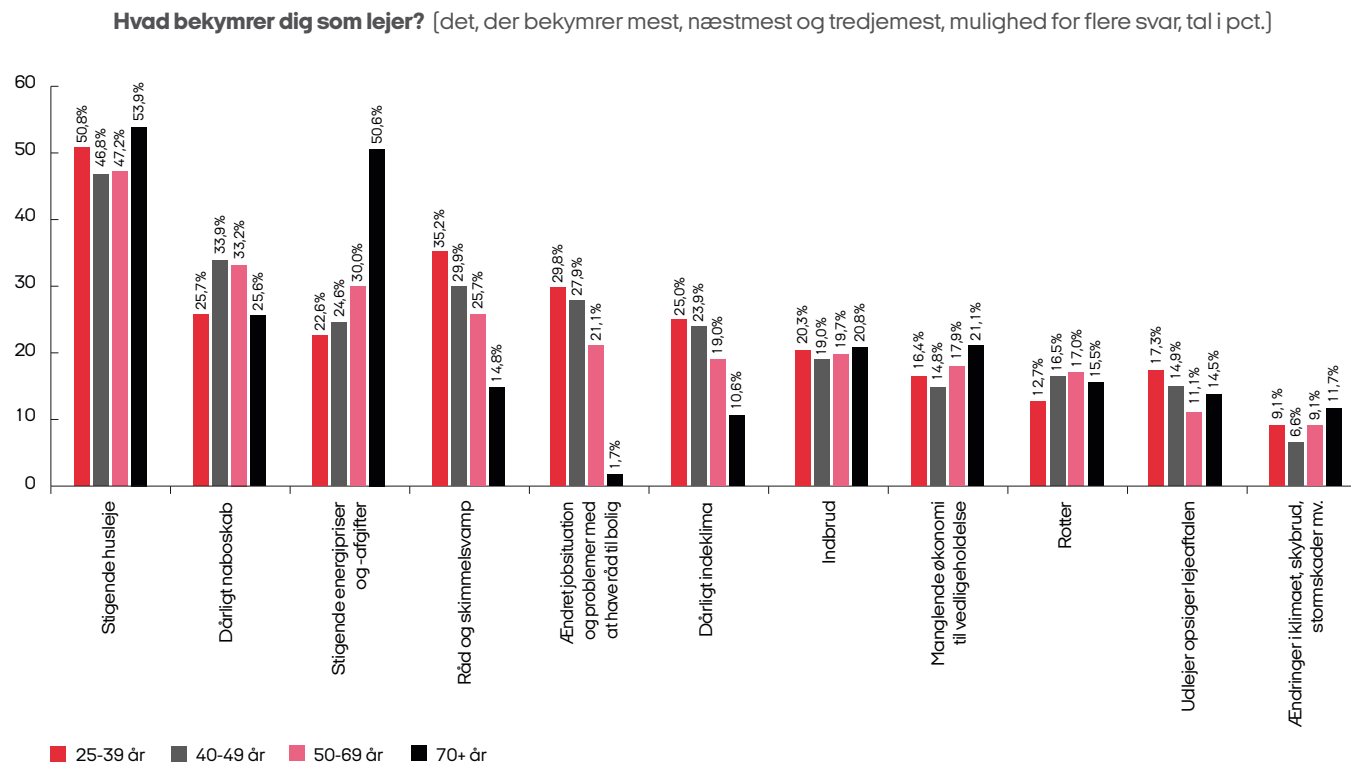

Det bekymrer lejerne

– Fordelt på alder

Der er en stigende bekymring i takt med stigende alder, når det gælder manglende økonomi til vedligeholdelse og stigende energipriser.

Omvendt er der faldende bekymring for råd og skimmelsvamp og dårligt indeklima i takt med stigende alder.

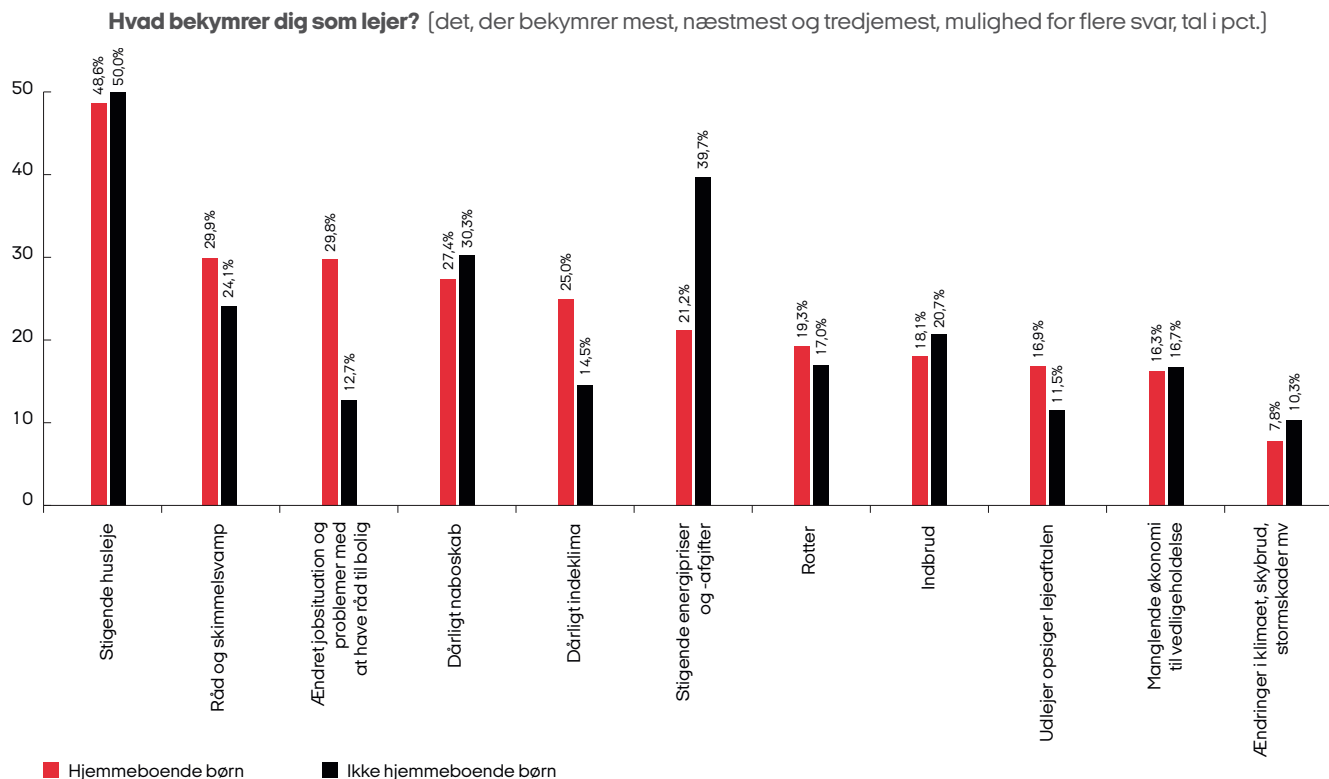

Det bekymrer lejerne

– Fordelt på børnefamiliers bekymring

Lejere med hjemmeboende børn er i højere grad bekymret for råd og skimmel, for ændret jobsituation og dermed problemer med at have råd til boligen samt for dårligt indeklima.

Lejere uden hjemmeboende børn adskiller sig fra lejere med hjemmeboende børn ved at være mere bekymret for stigende energipriser.

Kapitel 3

Naborelationer og tryghed

Naborelationer – resumé

Dette kapitel omhandler naborelationer og fællesskaber. Her er fokus på relationerne mellem beboerne i husene og imellem beboerne i etageejendommene.

Kapitlet undersøger både de aktiviteter, som vi har med naboerne, og danskernes vurdering af kvaliteten af naboskabet.

Endeligt afdækker kapitlet forholdet mellem naboskab og livskvalitet.

Kapitlet viser bl.a.:

- 7 ud af 10 danskere er tilfredse med deres naborelationer. Til gengæld kender hver tredje kun deres nabo dårligt eller slet ikke.
- Danskernes fællesskaber med naboerne hænger sammen med, hvordan vi har valgt at bo. F.eks. er der en sammenhæng mellem gode gårdmiljøer og gode naborelationer for folk bosiddende i etageejendomme.
- Der er dog en tendens til, at naborelationerne er bedst på landet, mens vi i hovedstaden finder de dårligste naborelationer.
- Danskere med gode nabofællesskaber har højere livskvalitet end danskere med dårlige naborelationer.

Naborelationer

– Tilfredshed og relation til naboerne

72% af danskerne er ret eller meget tilfreds med naboskabet.

Knap hver fjerde dansker har et tæt naboskab og omgås meget med naboerne, mens 34% oplever, at de ikke kender deres naboer særlig godt.

Kun 1,3% har konflikter med deres naboer.

Hvor tilfreds er du med naboskabet i dit område?
[tal i pct., kun ét svar]

	2018	2019	2020
Meget tilfreds	32,9	30,4	31,9
Ret tilfreds	39,5	40,7	40,1
Hverken eller	19,8	22,0	21,3
Ret utilfreds	3,9	3,7	2,9
Meget utilfreds	1,6	1,2	1,6
Ved ikke	2,4	2,0	2,3

Hvordan er din relation til dine naboer?
[tal i pct., kun ét svar]

	2018	2019	2020
Jeg omgås meget med mine naboer, og vi har et godt naboskab	26,3	25,2	23,4
Jeg har praktiske relationer med mine naboer	34,8	37,0	38,0
Vi kender ikke hinanden særligt godt i kvarteret	25,6	25,3	26,1
Jeg kender ikke mine naboer	7,9	7,5	7,9
Jeg har konflikter med mine naboer	1,9	1,7	1,3
Ved ikke	3,5	3,4	3,2

Naborelationer

– Aktiviteter med naboerne

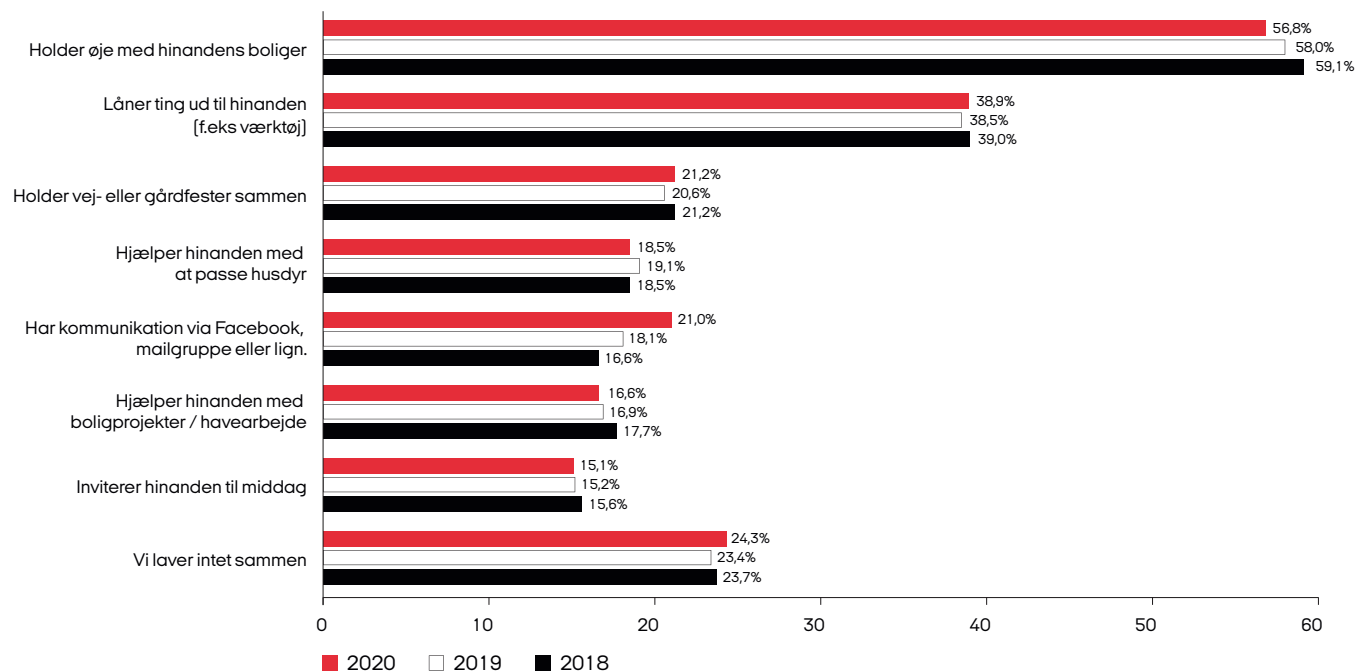
Flertallet af danskere har praktiske relationer med deres naboer, herunder at holde øje med hinandens boliger og låne ting til hinanden.

Flere danskere anvender mail-grupper, Facebook og lignende til at kommunikere sammen.

Godt hver femte dansker holder vej- eller gårdfester med naboerne.

Hver fjerde dansker foretager sig ikke noget med deres naboer.

Hvilke aktiviteter har du med dine naboer? [mulighed for flere svar, tal i pct.]

Naborelationer

– Aktiviteter med naboerne fordelt på ejerform

Det er boligejerne, der har flest aktiviteter med deres naboer.

Også andelshaverne har mange aktiviteter med deres naboer, og det er andelshaverne, der oftest hjælper hinanden med bolig- og haveprojekter.

Blandt lejerne finder vi kun en meget lille forskel mellem privat udlejning og almene boliger.

Fælles er, at ca. 4 ud af 10 lejere ikke har aktiviteter sammen med deres naboer.

Hvilke aktiviteter har du med dine naboer [mulighed for flere svar, tal i pct.]

	Bor du i ejer-, andels-, eller lejebolig?			
	Ejerbolig	Andelsbolig	Til leje i privat udlejning	Til leje i almenlystlig boligforening
Holder øje med hinandens boliger	69,4	49,3	37,2	39,5
Låner ting ud til hinanden [f.eks. mad eller værktøj]	45,3	36,4	28,6	29,7
Holder vej- eller gårdfester sammen	26,2	29,6	10,1	12,0
Hjælper hinanden med at passe husdyr	23,8	13,4	10,4	11,8
Har kommunikation via mailgruppe eller Facebook eller lignende	23,0	26,4	15,5	17,5
Inviterer hinanden til middag	19,0	11,5	10,9	8,5
Hjælper hinanden med boligprojekter og/eller havearbejde	18,6	24,2	12,7	11,5
Vi laver intet sammen	15,6	16,2	40,6	39,0

Naborelationer

– Tilfredshed med naboskab fordelt på ejerform

Ser vi på naboskab fordelt på ejerform, så finder vi den største tilfredshed med naborelationerne hos boligejerne.

Her er 78% ret eller meget tilfredse med naboskabet i området.

Blandt lejere i privat eller almen udlejning er godt 6 ud af 10 ret eller meget tilfredse med naboskabet.

Hvor tilfreds er du med naboskabet i dit område? [tal i pct.]				
Bor du i ejer-, andels-, eller lejebolig?				
2020	Ejerbolig	Andelsbolig	Til leje i privat udlejning	Til leje i almennyttig boligforening
Meget tilfreds	37,8	28,0	25,2	21,9
Ret tilfreds	40,2	41,9	37,5	41,5
Hverken eller	17,4	21,9	27,8	27,5
Ret utilfreds	2,0	2,4	4,3	4,4
Meget utilfreds	1,0	2,5	1,5	2,7
Ved ikke	1,5	3,2	3,6	2,0

Naborelationer

– Betydning af gårdmiljøer for naboskab

Blandt beboere i etageejendomme ses en sammenhæng mellem aktiviteter med naboerne og kvaliteten af gårdmiljøet.

Mens mere end halvdelen af beboere uden et fællesareal rapporterer, at de ingen aktiviteter har med naboerne, gælder det kun 29,5% af beboere med et godt gårdmiljø.

Beboere med et godt gårdmiljø rapporterer en større boligtilfredshed end beboere med ingen eller et kedeligt gårdmiljø.

Hvilke aktiviteter har du med dine naboer? [tal i pct.]			
	Har du et gårdmiljø?		
	Vi har et rigtig godt gårdmiljø/ udendørs fællesareal	Vi har et lidt kedeligt gårdmiljø/ udendørs fællesareal	Vi har ikke et gårdmiljø/ udendørs fællesareal
Holder øje med hinandens boliger	41,3	29,0	25,6
Låner ting ud til hinanden (f.eks. mad eller værktøj)	32,0	24,8	14,6
Har kommunikation via mailgruppe eller Facebook eller lignende	23,1	18,3	12,6
Holder vej- eller gårdfester sammen	20,3	7,4	4,9
Hjælper hinanden med boligprojekter og/eller havearbejde	15,7	8,1	6,2
Inviterer hinanden til middag	12,0	7,9	6,7
Hjælper hinanden med at passe husdyr	10,5	6,9	5,5
Vi laver intet sammen	29,5	47,0	51,4

Hvor tilfreds er du med din boligsituation? [tal som gennemsnit på en skala fra 0 til 10]			
	Har du et gårdmiljø?		
	Vi har et rigtig godt gårdmiljø/ udendørs fællesareal	Vi har et lidt kedeligt gårdmiljø/ udendørs fællesareal	Vi har ikke et gårdmiljø/ udendørs fællesareal
Hvor tilfreds er du med din boligsituation	7,93	6,78	6,89

Naborelationer

– Naboskab og altaner

Man kunne forestille sig, at egen altan vil medføre en lavere nabokontakt for beboere i etageejendomme, men sådan ser det ikke ud til at hænge sammen.

Størst nabokontakt finder vi hos beboere i etageejendomme med en fælles altan/tagterrasse.

Her finder vi også, at der er flere aktiviteter naboerne imellem, mens der er et enslignende aktivitetsniveau, uafhængigt af om der er private altaner eller ej.

Hvordan er din relation til naboerne? [tal i pct.]

	Har du altan?		
	Ja, har egen altan	Ja, har en fælles altan	Nej
Jeg omgås meget med mine naboer, og vi har et godt naboskab	16,6	26,9	16,3
Jeg har praktiske relationer med mine naboer – dvs. vi hjælper hinanden	30,2	33,0	29,8
Vi kender ikke hinanden særligt godt i kvarteret	36,8	32,1	34,0
Jeg kender ikke mine naboer	14,7	8,0	18,5
Jeg har konflikter med mine naboer	1,7	0,0	1,4

Aktiviteter med ens naboer? [tal i pct.]

	Har du altan?		
	Ja, har egen altan	Ja, har en fælles altan	Nej
Holder øje med hinandens boliger	33,6	44,7	35,7
Låner ting ud til hinanden (f.eks. mad eller værktøj)	25,3	36,0	28,9
Holder vej- eller gårdfester sammen	14,3	14,8	12,0
Hjælper hinanden med at passe husdyr	7,3	12,6	9,9
Hjælper hinanden med boligprojekter og/eller havearbejde	9,9	13,7	14,5
Inviterer hinanden til middag	9,4	11,8	9,6
Har kommunikation via mailgruppe eller Facebook eller lignende	19,6	30,4	19,9
Vi laver intet sammen	38,5	26,6	40,3

Naborelationer

– Naboskab fordelt på alder og region

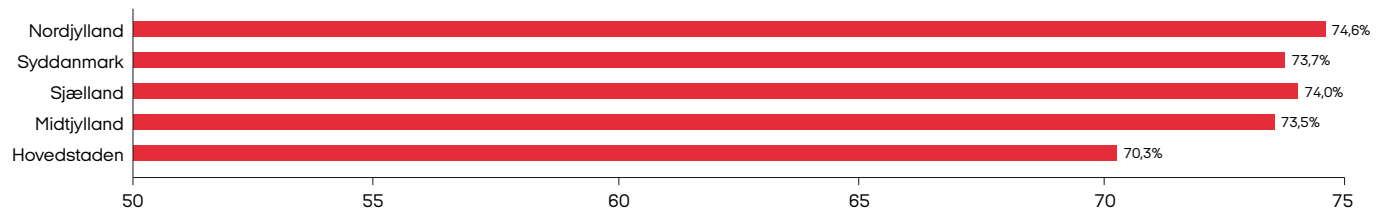
Ser vi på tilfredshed med naboskab for forskellige aldersgrupper, så viser undersøgelsen, at tilfredshed stiger med alderen.

Den største tilfredshed med naboskabet finder vi i Region Nordjylland, mens den laveste tilfredshed er i Region Hovedstaden.

Hvor tilfreds er du med naboskabet i dit område? [tal i pct.]

	25-39 år	40-49 år	50-69 år	70+ år
Meget tilfreds	23,3	25,3	32,7	48,0
Ret tilfreds	36,2	44,9	41,8	37,4
Hverken eller	27,5	23,0	21,0	12,0
Ret utilfreds	5,8	3,0	1,8	1,1
Meget utilfreds	2,9	2,0	1,1	0,3
Ved ikke	4,3	1,8	1,6	1,2

Hvor tilfreds er du med naboskabet i dit område? [Andel i pct. der svarer ret tilfreds eller meget tilfreds]

Naborelationer

– Naborelationer og urbaniseringsgrad

De tætteste nabokontakter finder vi i landdistrikter og de mindre byer under 10.000 indbyggere.

Der er ca. dobbelt så mange i de store byer og i Hovedstadsområdet, der rapporterer, at de ikke kender deres naboer, sammenlignet med på landet og i de små byer.

	Hvordan er din relation til naboerne? [tal i pct.]				
	Urbaniseringsgrad				
	Et landdistrikt	En by med under 10.000 indbyggere	En by med 10.000-50.000 indbyggere	En by med 50.001-500.000 indbyggere	Hovedstadsområdet
Jeg omgås meget med mine naboer, og vi har et godt naboskab	30,4	29,6	23,6	17,7	19,0
Jeg har praktiske relationer med mine naboer – dvs. vi hjælper hinanden	38,4	39,9	38,8	36,3	36,6
Vi kender ikke hinanden særligt godt i kvarteret	21,4	21,4	25,3	30,8	30,0
Jeg kender ikke mine naboer	5,6	4,5	7,2	11,2	10,2
Jeg har konflikter med mine naboer	1,2	1,1	1,7	1,1	1,3
Ved ikke	2,9	3,6	3,4	3,0	3,0

Naborelationer

– Naborelationer og livskvalitet

Et godt naboskab og en oplevet tilfredshed med livet hænger tæt sammen.

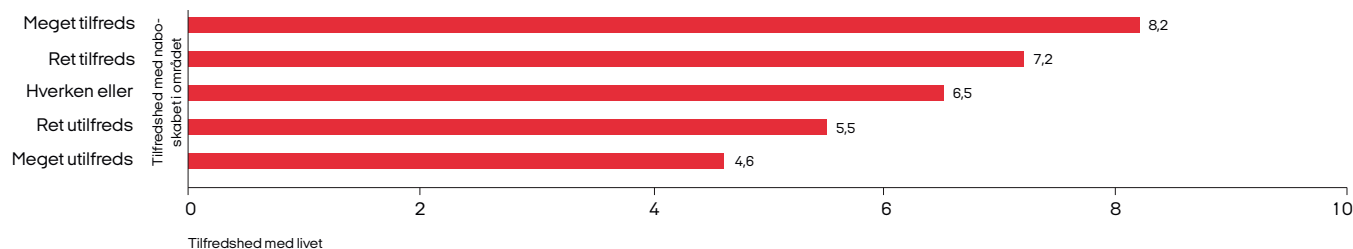
I gruppen, der oplever et godt naboskab, er den gennemsnitlige tilfredshed med livet 8,2 på en skala fra 0-10.

I gruppen, der oplever et dårligt naboskab, er den gennemsnitlige tilfredshed med livet kun 4,6.

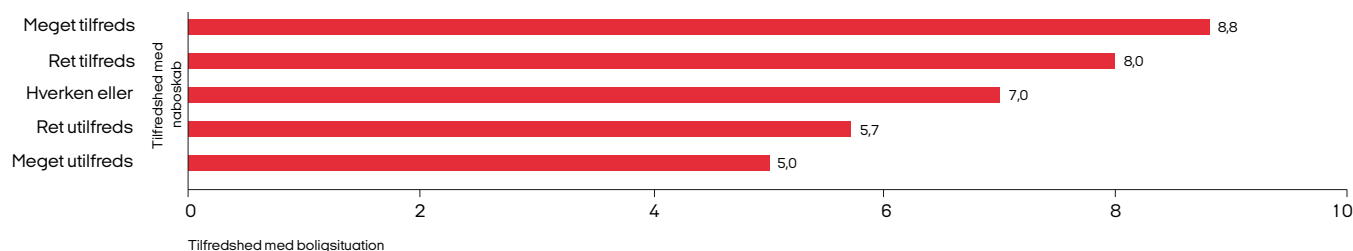
Tilsvarende er der en sammenhæng mellem godt naboskab og tilfredshed med boligsituationen.

Danskere, som er meget tilfredse med naboskabet, angiver 8,8 i gennemsnitlig tilfredshed med boligsituationen. Danskere, som er meget utilfredse med naboskabet, har kun et gennemsnit på 5,0 i tilfredshed med boligsituationen på en skala fra 0-10.

Tilfredshed med livet krydset med tilfredshed med naboskab i området. [tal som gennemsnit på en skala fra 0-10]

Tilfredshed med boligsituation krydset med tilfredshed med naboskab. [tal som gennemsnit på en skala fra 0-10]

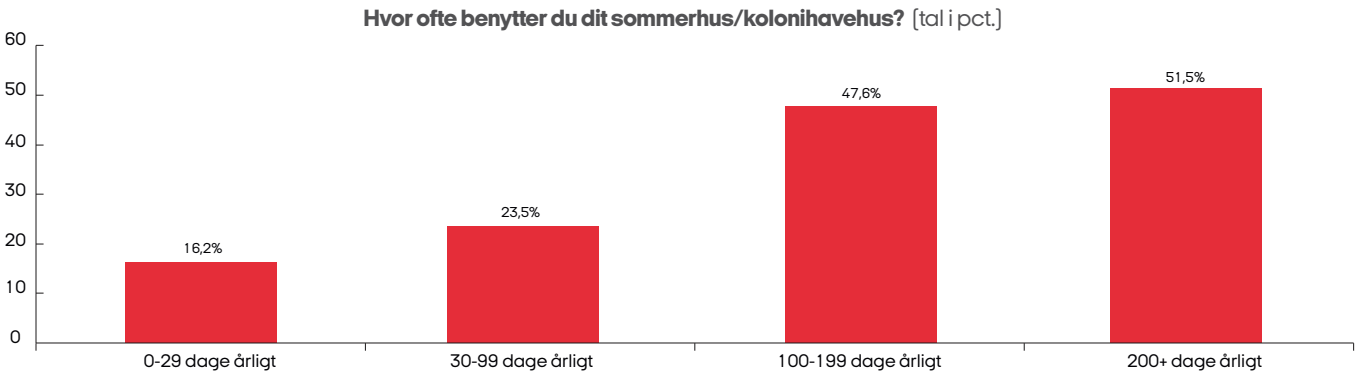
Naborelationer

– Naborelationer i sommerhus/kolonihave

14% af danskerne i undersøgelsen har et sommerhus eller en kolonihave. 34,9% har mindre kontakt med naboerne, mens 26,6% har mere kontakt med naboerne i sommerhuset/kolonihaven end derhjemme.

Det hænger tæt sammen med, hvor meget man bruger sommerhuset/kolonihaven.

Hvordan er dine relationer med naboerne i sommerhuset ift. dit hjem? [tal i pct.]				
	Lejer du dit sommerhus/kolonihavehus/fritidsbolig ud?			
	Ja, det meste af tiden	Ja, en gang imellem	Nej, aldrig	Total
Jeg har mere med mine naboer at gøre i sommerhuset/kolonihavehuset	30,5	22,4	27,1	26,6
Jeg har ca. samme nabokontakt som derhjemme	22,5	39,1	35,7	34,4
Jeg har mindre med mine naboer at gøre i sommerhuset/kolonihavehuset	45,6	33,9	33,1	34,9
Ved ikke	1,4	4,6	4,1	4,1

Jeg har mere med mine naboer at gøre i sommerhuset/kolonihavehuset end jeg har derhjemme [tal i pct.]

Naborelationer

– Sommerhus og urbanisering

Det er storbybefolkningen, der hyppigst angiver, at de har mere at gøre med naboerne i deres sommerhus/kolonihave end derhjemme.

Det gælder langt mindre for danskere bosat på landet eller i de mindre byer.

Den vigtigste årsag til at have sommerhus/kolonihave er afslapning med venner og familie, mens det særligt for danskere bosat i storbyen er adgang til natur.

Det er også her, at flest ser det som alternativ til at bo i hus.

Hvordan er dine relationer med naboerne ift. dit hjem? [tal i pct.]

Urbanisering					
	Et landdistrikt	En by med under 10.000 indbyggere	En by med 10.000-50.000 indbyggere	En by med 50.001-500.000 indbyggere	Hovedstadsområdet
Jeg har mere med mine naboer at gøre i sommerhuset/kolonihaven	16,6	16,5	23,1	26,3	38,3
Jeg har ca. samme nabokontakt som derhjemme	35,2	32,7	35,2	34,3	33,7
Jeg har mindre med mine naboer at gøre i sommerhuset/kolonihaven	41,9	47,0	36,3	38,1	23,7
Ved ikke	6,4	3,8	5,4	1,4	4,4

Hvad er årsagerne til, at du har et sommerhus/kolonihave? [tal i pct.]

Urbanisering					
	Et landdistrikt	En by med under 10.000 indb.	En by med 10.000-50.000 indb.	En by med 50.001-500.000 indb.	Hovedstadsområdet
Afslapning med mine nærmeste	30,7	38,2	46,2	39,6	46,8
Adgang til naturen/udearealer	23,2	27,8	38,6	36,9	48,2
Bo tæt ved vandet	29,2	30,6	30,0	29,5	25,7
Investering	15,7	26,1	14,8	16,5	13,6
En hobby at passe sommerhus og have	7,0	10,3	10,4	15,5	15,3
Har arvet det	6,3	12,2	11,1	11,3	14,2
Alternativ til at bo i hus	11,9	6,9	8,1	8,2	15,4
Ved ikke	0,7	0,3	1,8	2,6	1,5

Naborelationer

– Hvad er årsagerne til, at du har et sommerhus?

Her ser vi på danskere, der bor i lejlighed og har et sommerhus/ kolonihavehus.

For cirka hver femte andelsboligejer og lejer fungerer sommerhuset/ kolonihavehuset som et alternativ til at bo i hus.

Særligt for danskere med ejerbolig er sommerhuset en mulighed for at komme tæt på vandet.

Fælles er det, at muligheden for at komme tættere på naturen og få et sted til afslapning med familie og venner vægtes højest.

Vigtigste årsager til, at du har et sommerhus/kolonihavehus? [tal i pct.]

	Bor du i ejer-, andels-, eller lejebolig?		
	Ejerbolig	Andelsbolig	Lejebolig
Adgang til naturen/udearealer	57,4	52,8	44,6
Afslapning med mine nærmeste	54,1	44,0	48,3
Bo tæt ved vandet	41,0	25,2	17,6
En hobby at passe sommerhus og have	29,2	28,7	19,1
Et uformelt sted at mødes med venner og familie	21,8	22,0	28,1
Har arvet det	15,4	6,6	10,9
Investering	12,2	12,5	9,9
Alternativ til at bo i hus	9,6	21,3	18,3

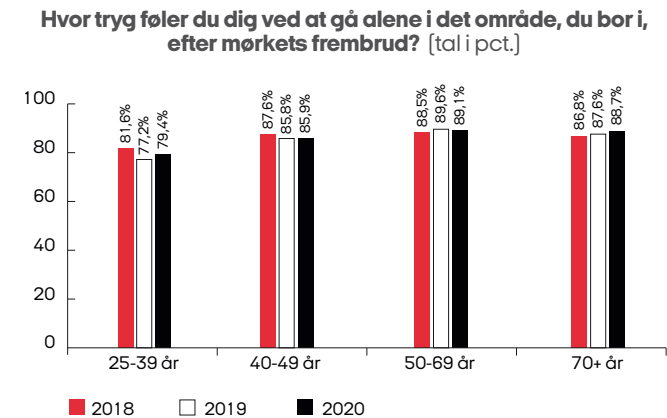
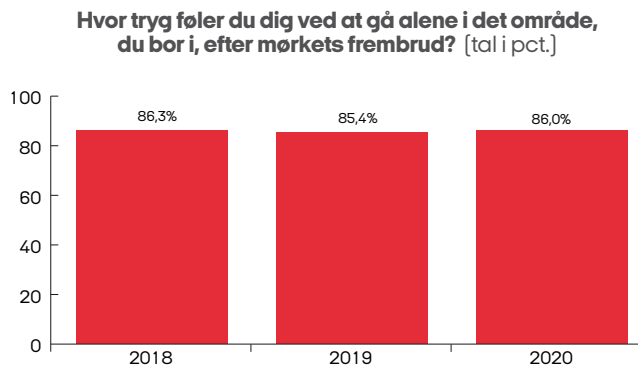
Naborelationer

– Tryghed generelt og krydset med alder

86% af danskerne er trygge ved at gå alene efter mørkets frembrud i det område, hvor de bor.

Andelen ligger stabilt sammenlignet med de to foregående år.

Det er de unge, der er mindst trygge, mens de 50-69-årige er mest trygge.

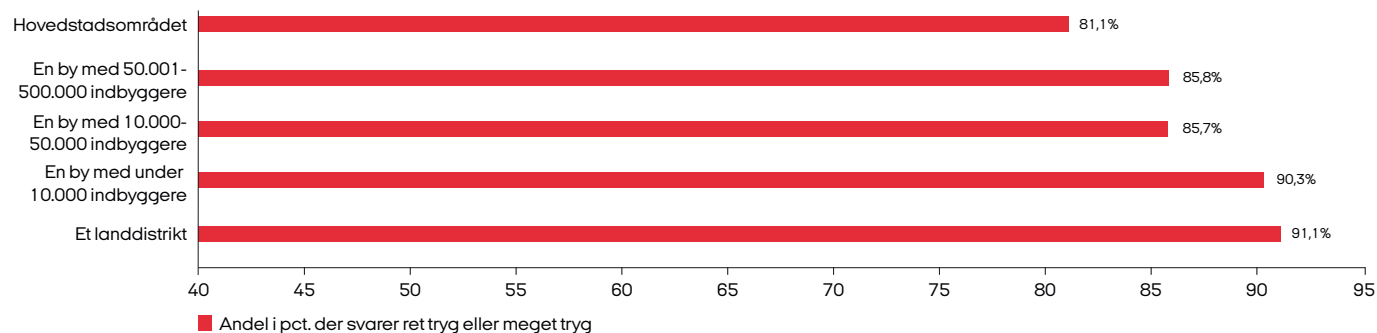
Naborelationer

– Tryghed krydset med urbaniseringsgrad og boligtype

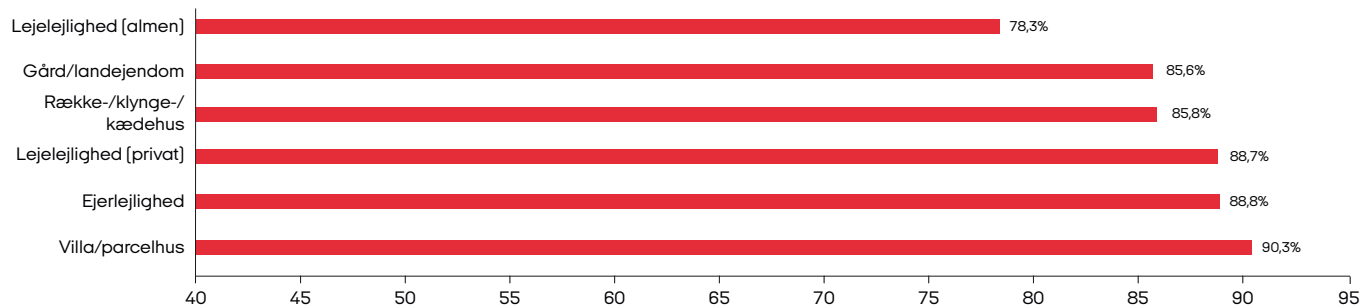
Trygheden er størst i landdistrikter og mindre byer, mens den er lavest i de større byer og særligt i hovedstadsområdet.

Størst tryghed finder vi i villakvarterer og i områder med ejerlejligheder og privat udlejning.

Hvor tryk føler du dig ved at gå alene i det område, du bor i, efter mørkets frembrud? (fordelt på urbaniseringsgrad, tal i pct.)

Hvor tryk føler du dig ved at gå alene i det område, du bor i, efter mørkets frembrud? (fordelt på boligform, tal i pct.)

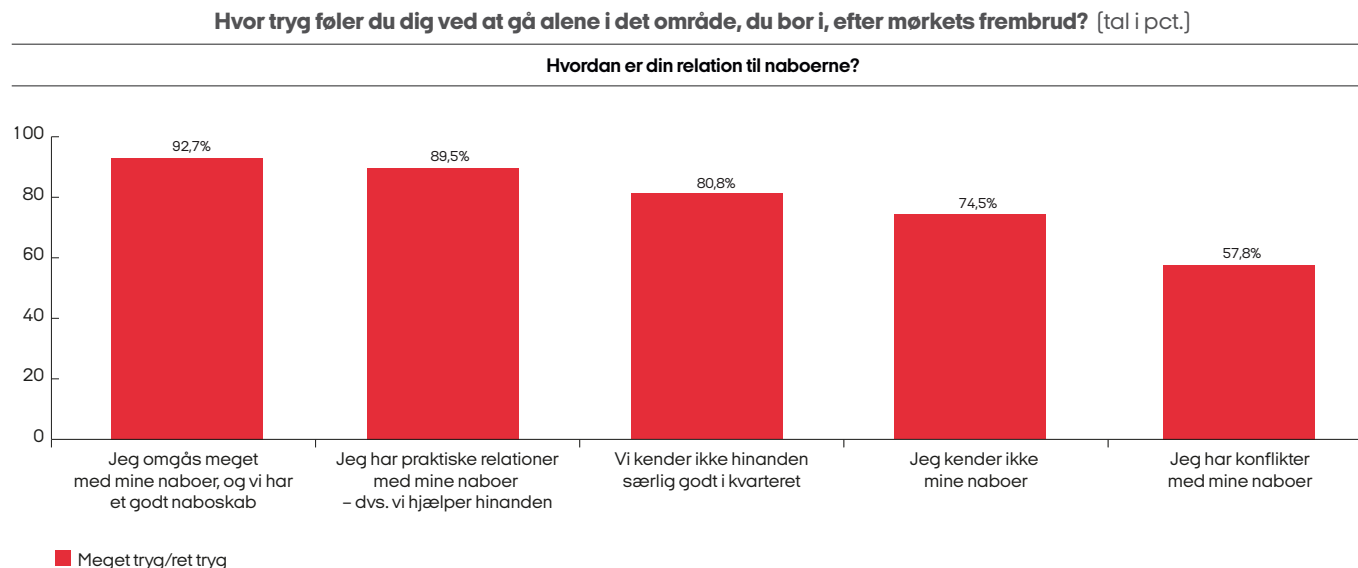

Naborelationer

– Tryghed krydset med relation til naboerne

Der er en sammenhæng mellem tætte naborelationer og tryghed.

Danskere, der har tætte naborelationer, er samtidig mere trygge ved at gå alene efter mørkets frembrud.

Kapitel 4

Oplevelse af lokalområdet

Oplevelse af lokalområdet – resumé

Dette kapitel omhandler danskernes forhold til det lokalområde, der omgiver dem. I dette kapitel undersøges, hvorfor vi bor, hvor vi bor. Og hvad der kunne få os til at flytte.

Her ser vi således på livet i byen, i provinsen og på landet. Og vi ser på de faciliteter, som danskerne efterspørger i forhold til at have et godt boligliv.

Vi ser også på livskvalitet i forskellige dele af landet.

Kapitlet viser bl.a.:

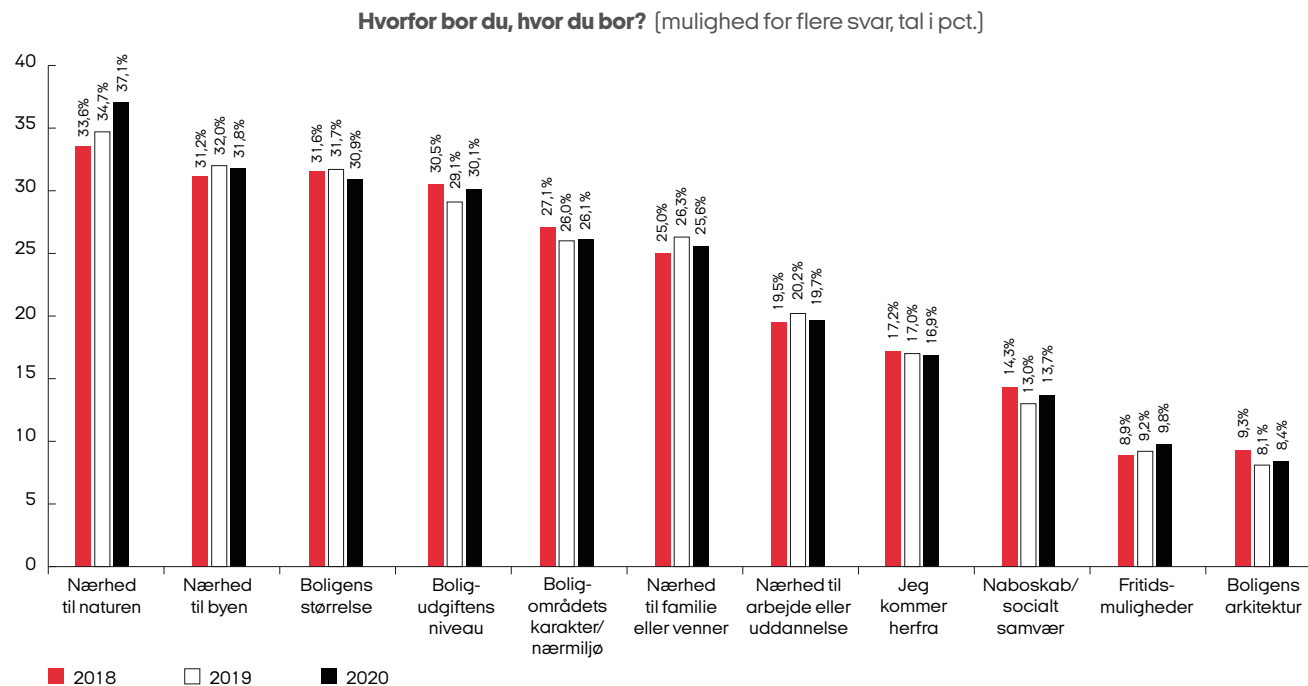
- Nærhed til naturen er den vigtigste årsag til, at vi bor, hvor vi bor, efterfulgt af nærhed til byen og boligens størrelse.
- På landet er naturen, boligens pris og nærhed til familie og venner de vigtigste årsager til valg af bopæl.
- For storbyboere er det nærhed til byliv og boligen størrelse og pris, der har mest betydning for valg af bopæl.
- Livskvaliteten i Danmark er jævnt fordelt på tværs af regioner og bystørrelse. Der er dog en tendens til, at danskerne er mest tilfredse på landet og i de små byer, mens tilfredsheden er mindst i hovedstadsområdet.
- Danskernes oplevede livskvalitet er faldet de seneste to år. Denne undersøgelse indsamlede data i marts, hvor Danmark lukkede ned pga. covid-19. Hvilken betydning corona-krisen har, kan vi dog endnu ikke sige noget om.

Oplevelse af lokalområdet

– Vigtigste årsager til valg af bopæl

På spørgsmålet "hvorfor bor du, hvor du bor" svarer flest danskere nærhed til naturen, og tendensen er stigende.

Herefter kommer nærhed til byen, boligens størrelse og boligudgiftens niveau.

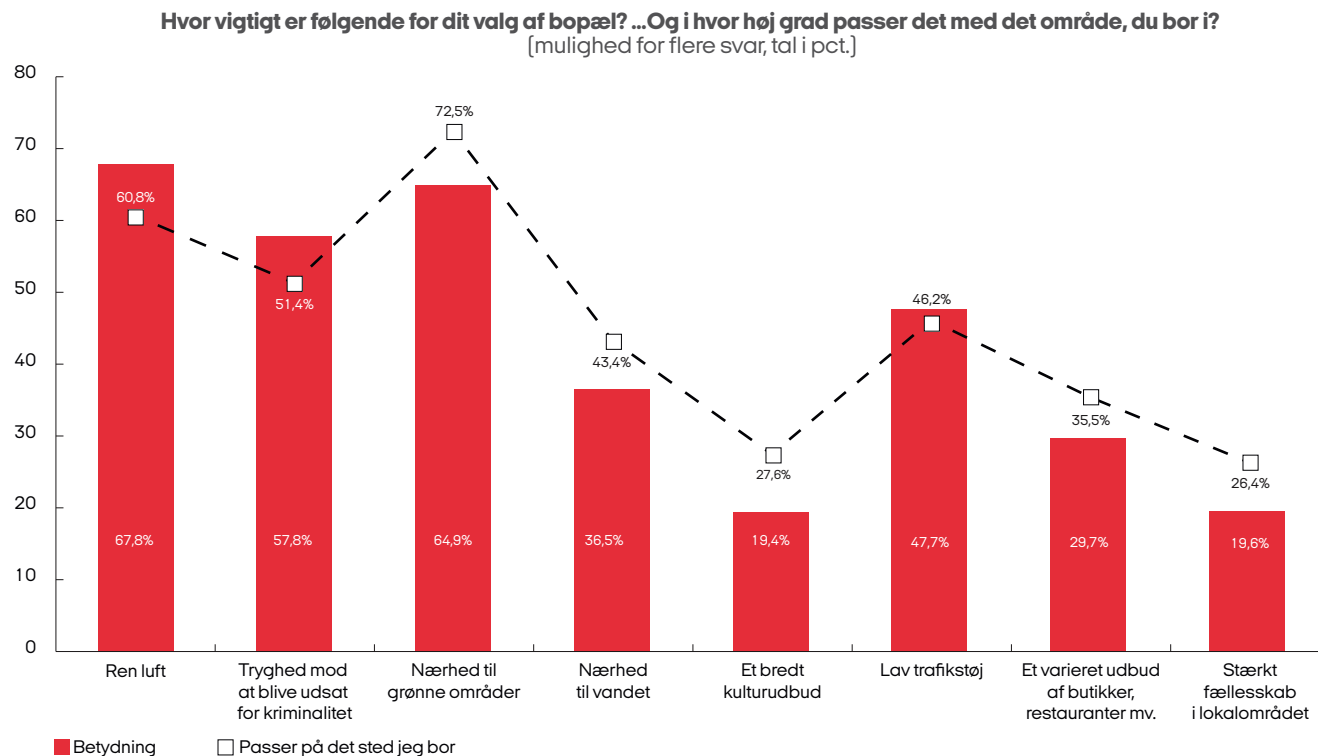

Oplevelse af lokalområdet

– Hvad er vigtigt, og lever lokalområdet op til det?

For danskerne er det ren luft, nærhed til grønne områder og tryghed, der er vigtigst for valg af bopæl.

Lokalområdet vurderes at leve op til nærhed til grønne områder, mens lokalområdet i mindre grad leverer tryghed og ren luft.

Oplevelse af lokalområdet

– Valg af bopæl fordelt på urbaniseringsgrad

På landet og i de mindre byer er det nærhed til naturen, boligudgiftens niveau og nærhed til familie og venner, der er de vigtigste årsager til valg af bopæl.

For storbybeboere er det nærhed til byen, boligens pris/størrelse samt boligkvarteret, der vægtes højest.

Hvorfor bor du der, hvor du bor? [mulighed for flere svar, tal i pct.]

	Urbanisering				
	Et landdistrikt	By med under 10.000 indbyggere	By med 10.001-50.000 indbyggere	By med 50.001 - 500.000 indbyggere	Hovedstadsområdet
Nærhed til naturen	49,0	44,2	40,3	31,0	25,9
Nærhed til byen	10,4	22,1	30,6	47,0	41,6
Boligens størrelse	24,2	30,8	31,5	34,9	30,9
Boligudgiftens niveau	28,8	27,0	29,2	30,6	34,8
Boligområdets karakter/nærmiljø	16,4	22,2	28,4	28,6	30,3
Nærhed til familie eller venner	25,6	26,9	24,2	23,3	28,3
Nærhed til arbejde eller uddannelse	14,5	18,9	18,3	24,1	21,6
Jeg kommer herfra	19,6	19,6	18,0	14,4	13,6
Naboskab/socialt samvær	14,7	15,5	14,0	12,3	12,1
Fritidsmuligheder	11,1	11,7	9,0	9,5	8,0
Boligens arkitektur	6,6	6,7	8,8	10,2	9,1
Intet valg – fik boligen tilbudt	6,8	4,1	4,9	6,1	12,0

Oplevelse af lokalområdet

– Valg af bopæl for børnefamilier

Børnefamilier er mere mobile, idet kun 13,7% af respondenter med mindre børn angiver, at de "flytter helt sikkert ikke herfra". Det er økonomi, ændrede familieforhold, ønsket om en større bolig og mere naturskønne omgivelser, der trækker.

Det er blandt børnefamilier med større børn, at vi finder den største andel, der ønsker en mindre og billigere bolig [22,0%].

Hvad kunne få dig til at flytte fra området? [tal i pct.]

	Har du hjemmeboende børn?		
	Ja, 0-10 år	Ja, 11+ år	Nej
Økonomi	35,9	32,4	16,1
Ændringer i familieforhold	31,5	37,1	18,2
Større bolig	31,5	12,5	2,9
Mere naturskønt	19,0	14,9	7,8
Bedre indrettet bolig	17,2	14,0	9,1
Nyt job/uddannelse	17,2	11,3	3,1
Et bedre boligområde	15,3	8,5	4,0
Nærmere familie/venner	15,1	7,2	8,7
Nærmere arbejdssted	12,3	7,8	2,0
Mindre og billigere bolig	7,7	22,0	20,7
Andet	3,0	3,3	7,3
Jeg flytter helt sikkert ikke herfra	13,7	20,6	40,3

Oplevelse af lokalområdet

– Mulige flytteårsager, fordelt på region

Økonomi er den mest nævnte årsag til at kunne finde på at flytte.

I Region Hovedstaden er det boligudgifter og boligens størrelse og ændringer i familieforhold, der er de vigtigste flytteårsager.

Region Nordjylland

1. Ændringer i familieforhold
2. Økonomi
3. Mindre og billigere bolig

Region Midtjylland

1. Økonomi
2. Ændringer i familieforhold
3. Større bolig

Region Syddanmark

1. Ændringer i familieforhold
2. Økonomi
3. Mindre og billigere bolig

Region Hovedstaden

1. Økonomi
2. Ændringer i familieforhold
3. Større bolig

Region Sjælland

1. Økonomi
2. Ændringer i familieforhold
3. Mindre og billigere bolig

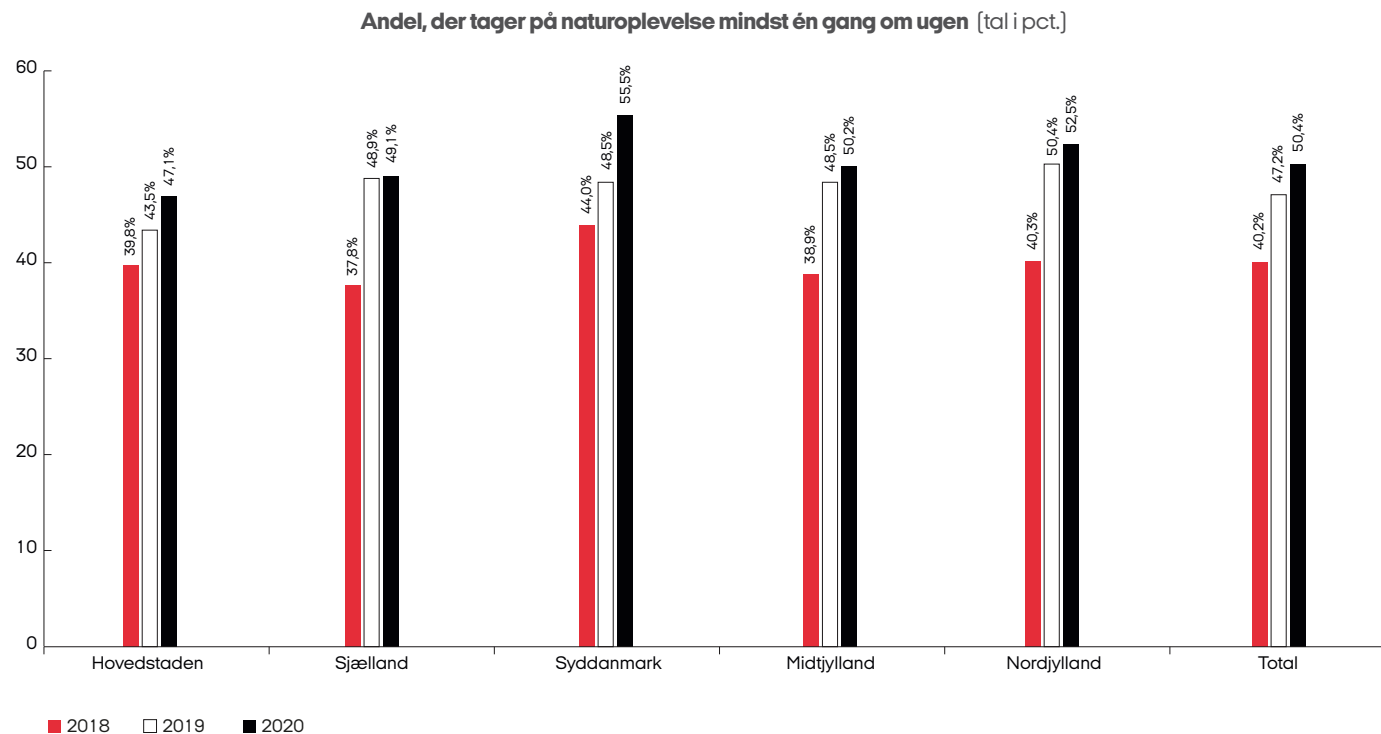
Oplevelse af lokalområdet

– Naturoplevelser fordelt på region

Nærhed til natur er den hyppigste årsag til valg af bopæl, og andelen af danskere, der benytter naturen, er stigende.

Andelen af danskere, der opsøger naturen ugentligt, er steget fra 40,2% til 50,4%.

Region Syddanmark har den største andel borgere med daglig eller ugentlig brug af naturen.

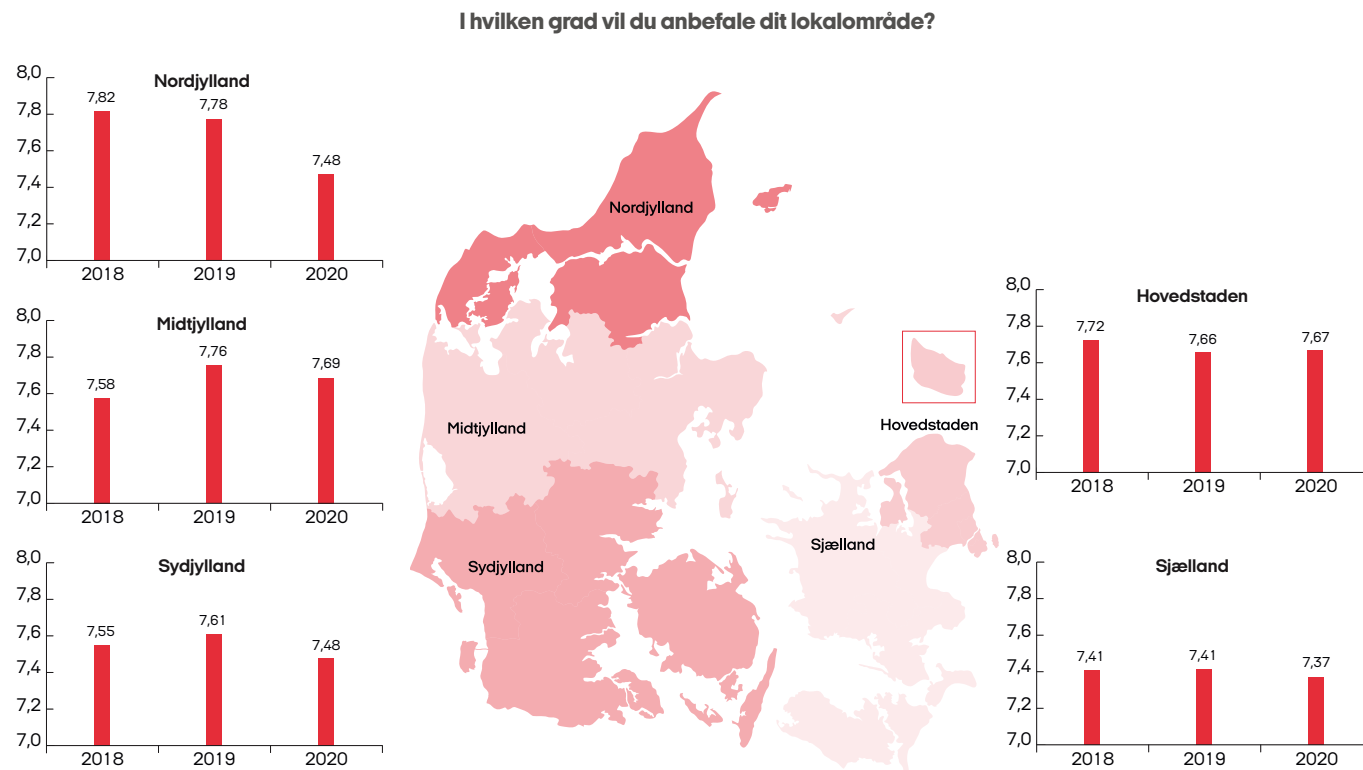

Oplevelse af lokalområdet

– Anbefaling af lokalområde

Danskere bosat i Region Midtjylland angiver det højeste gennemsnit på spørgsmålet om, i hvilken grad de vil anbefale venner og familie at bosætte sig i deres lokalområde (på en skala fra 0 til 10, hvor 10 er i høj grad).

Region Sjælland har den laveste andel.

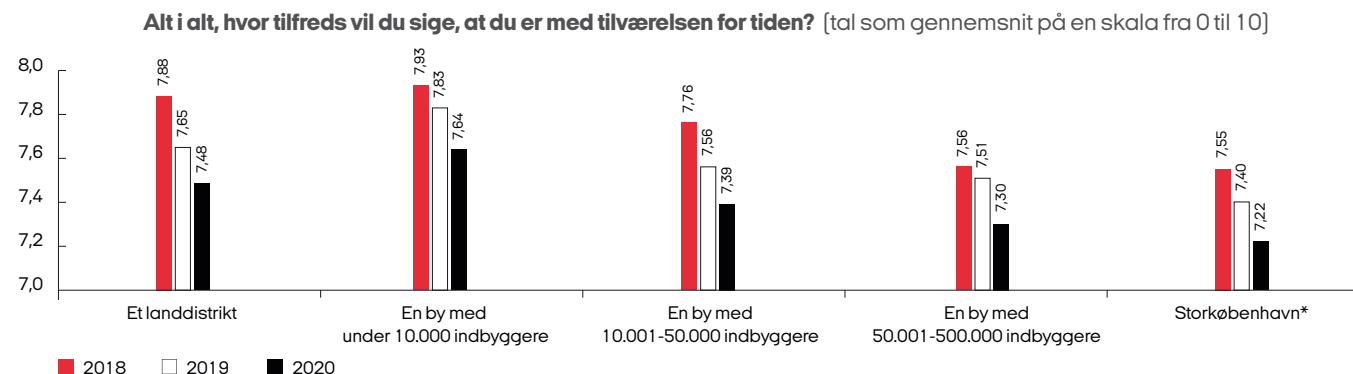
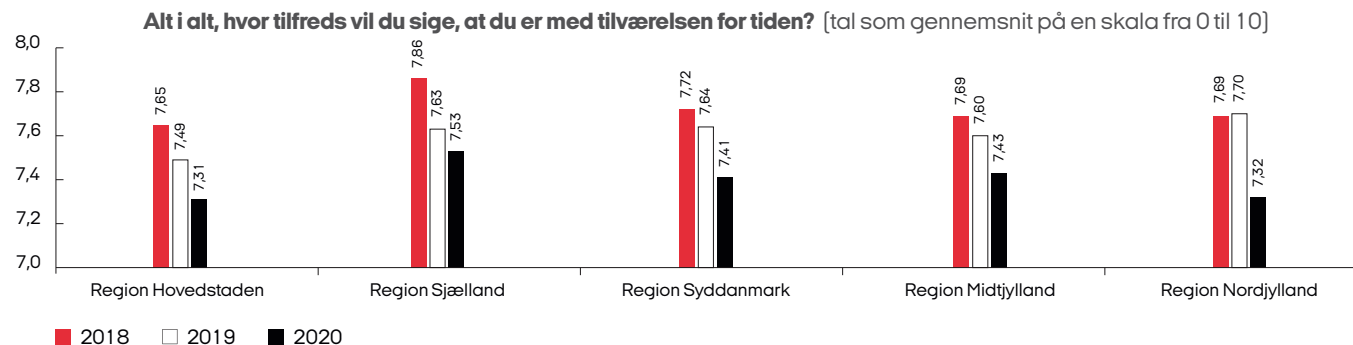
Oplevelse af lokalområdet

– Livskvalitet fordelt på region og urbaniseringsgrad

Danmark er et af de lande, hvor der er mindst forskel på den oplevede livskvalitet fra egn til egn. Generelt er den oplevede livskvalitet faldet, men det kan hænge sammen med, at data blev indsamlet i foråret, mens Danmark var lukket ned pga. Covid-19.

Lavest ligger livskvaliteten fortsat i Region Hovedstaden, mens vi finder den højeste livskvalitet i Region Sjælland.

Vi finder endvidere den højeste livskvalitet på landet og i de små byer, mens livskvaliteten er lavest i hovedstadsområdet og de store byer.

Kapitel 5

Boligens sundhed og indeklima

Boligens sundhed og indeklima – resumé

Kapitlet omhandler danskernes adfærd og forbedringer i forhold til boligens indeklima.

Indeklima skal forstås i bred forstand og inkluderer således støj, støv, røg, varme, kulde, fugt, luftkvalitet osv.

Mere end halvdelen af danskerne oplever ét eller flere indeklimate problemer. Og som kapitlet viser, er der en sammenhæng mellem indeklimate og oplevet livskvalitet.

Kapitlet viser bl.a.:

- Træk og kulde, kolde vægge og fugt og skimmelsvamp er de hyppigste indeklimate problemer.
- Mere end hver anden boligejer oplever indeklimate problemer.
- Særligt beboere i ældre huse og lejligheder oplever indeklimate problemer.
- De hyppigste tiltag for et bedre indeklimate er udluftning og at undgå at ryge.
- Danskere med indeklimate problemer vurderer deres livskvalitet lavere end beboere uden indeklimate problemer.

Boligens sundhed og indeklima

– Indeklimaudfordringer over tid

Mere end halvdelen af danskerne angiver ét eller flere indeklima-problemer. De mest hyppige er træk, kulde, fugt/skimmelsvamp, kolde vægge og støj.

Som forventet er der kun små forskelle over årene.

Har du problemer med indeklimaet i din nuværende bolig?
[mulighed for flere svar, tal i pct.]

	2018	2019	2020
Træk og kulde	22,5	22,3	20,6
Kolde vægge	18,2	17,7	16,6
Fugt og skimmelsvamp	13,9	13,3	13,1
Støj	11,2	12,1	10,4
Dagslys [for meget/for lidt]	6,3	6,9	6,9
Varmen/for høj temperatur	7,0	6,4	6,2
Røg [f.eks. fra køkken, brændeovn, pejs mv.]	6,0	5,9	5,5
Dårlig luftkvalitet	5,3	5,8	6,6
Støv/husstøvmider	5,8	5,4	5,3
Radon fra undergrunden	1,2	1,4	1,8
Nej, ingen af disse	45,4	44,7	47,3
Ved ikke	3,6	3,5	4,5

Boligens sundhed og indeklima

– Indeklimaudfordringer fordelt på boligtype

Flere beboere i etageejendomme oplever indeklimaproblemer end i de andre boligtyper, særligt lejere i privat udlejning.

Det gælder især træk, kulde, kolde vægge samt støj.

Danskere i villa/parcelhus oplever færrest indeklimaproblemer.

Problemer med indeklimaet i din nuværende bolig? [mulighed for flere svar, tal i pct.]

	Hvilken form for bolig bor du i?					
	Villa / Parcelhus	Række- / kædehus	Gårdejendom	Etageejendom [lejlighed] Ejerlejlighed	Etageejendom [lejlighed] Til leje i privat udlejning	Til leje i almenlyst boligforening
Træk og kulde	16,3	18,0	18,6	21,7	30,1	28,3
Kolde vægge	13,0	12,3	17,8	18,5	25,3	21,7
Fugt og skimmelsvamp	12,1	13,5	15,6	9,9	19,0	15,4
Røg [f.eks. fra køkken, brændeovn, pejs mv.]	6,7	3,3	8,3	4,5	5,3	3,4
Varmen/ for høj temperatur	5,8	6,0	5,4	6,2	6,7	7,5
Støv / husstøvmider	5,6	6,2	4,9	6,3	7,5	8,2
Dagslys [for meget/for lidt]	5,2	5,8	7,1	8,7	7,6	8,6
Støj	4,5	6,4	2,4	19,4	16,7	17,6
Dårlig luftkvalitet	3,7	5,6	1,6	5,7	9,3	7,8
Radon fra undergrunden	2,2	2,4	2,3	0,7	1,9	1,3
Nej, ingen af disse	53,9	52,3	48,9	45,4	35,1	38,4
Ved ikke	3,9	5,4	3,7	2,2	4,6	5,0

Boligens sundhed og indeklima

– Indeklimaudfordringer fordelt på boligens opførelsesår

Beboere i ældre ejendomme har hyppigst indeklimaproblemer.

Mens træk og kulde er det største problem for danskere bosat i boliger opført i 1900-tallet eller før, så er varme og for høj temperatur hovedproblemet for nye boliger opført i dette årtusinde.

Problemer med indeklimaet i din nuværende bolig? [mulighed for flere svar, tal i pct.]

	Hvornår er dit hus opført? (villa, rækkehus, gårdejendom)				
	Før 1930	1930-1959	1960-1979	1980-1999	2000 eller nyere
Træk og kulde	24,8	22,6	13,9	14,6	6,6
Kolde vægge	19,0	20,5	12,5	6,5	4,4
Fugt og skimmelsvamp	16,1	19,0	11,7	8,5	6,0
Røg [f.eks. fra køkken, brændeovn, pejs mv.]	7,9	8,2	5,4	4,5	5,1
Varmen/ for høj temperatur	5,0	5,4	3,8	4,8	15,4
Støv / husstøvmider	4,7	7,3	5,6	5,5	4,9
Dagslys [for meget/for lidt]	4,6	4,5	5,2	7,0	7,5
Støj	3,9	6,3	3,9	4,9	6,4
Dårlig luftkvalitet	2,3	5,6	4,3	3,4	3,4
Radon fra undergrunden	1,4	2,4	2,5	3,4	1,4
Nej, ingen af disse	46,4	45,9	56,9	57,7	60,2
Ved ikke	5,3	2,6	4,3	4,1	1,8

Boligens sundhed og indeklima

– Indeklimaudfordringer for etageejendomme fordelt efter opførelsesår

Særligt beboere i etageejendomme opført mellem 1920 og 1959 oplever indeklimaudfordringer. Det er dårlig luftkvalitet, fugt, skimmelsvamp og varme, der udgør de største problemer for beboerne.

For de nyere etageejendomme opført efter år 2000 er det særligt varme, der er udfordringen.

Problemer med indeklimaet i din nuværende bolig? [tal i pct.]

	Hvornår er din etageejendom opført?			
	Etageejendom opført før 1920	Etageejendom opført mellem 1920 - 1959	Etageejendom opført mellem 1960 - 2000	Etageejendom opført efter år 2000
Luften, generelt [dårlig luftkvalitet]	33,5	34,3	27,9	11,7
Fugt og skimmelsvamp	28,9	31,5	21,2	4,3
Varmen/ for høj temperatur	22,5	27,7	19,4	12,4
Træk og kulde	14,7	20,9	11,9	4,0
Kolde vægge	11,6	10,5	8,9	8,3
Røg [f.eks. fra køkken, brændeovn, pejs mv.]	8,9	9,7	8,8	3,0
Dagslys [for meget/for lidt]	10,0	10,2	6,7	5,4
Radon fra undergrunden	4,7	6,6	6,8	9,9
Støj	6,6	4,0	4,4	3,3
Støv / husstøvmider	0,0	1,0	1,0	1,7
Nej, ingen af disse	30,1	27,7	38,1	56,6
Ved ikke	4,6	3,2	5,1	3,9

Boligens sundhed og indeklima

– Forbedringer foretaget for bedre indeklima

Flertallet af danskerne har aktivt foretaget forbedringer af indeklimaet primært gennem udluftning og undgået rygning.

Flere danskere begrænser brug af brændeovn og stearinlys, ligesom flere danskere har skruet op for hyppigheden af rengøring for at forbedre indeklimaet.

Hvad har du foretaget for at forbedre indeklimaet i din bolig? [mulighed for flere svar, tal i pct.]

	2018	2019	2020
Øget udluftning	43,5	43,4	44,4
Undgår rygning	31,1	30,4	30,5
Hyppigere rengøring	18,8	20,0	22,9
Opvarmet rum i boligen	19,7	18,3	17,4
Forbedret isoleringen af boligen	17,0	16,3	16,3
Begrænset brugen af brændeovn og stearinlys	11,9	12,9	13,3
Repareret fugt- og vandskader hurtigt efter fremkomst	12,4	11,2	10,5
Anvendt maling uden organiske opløsningsmidler	8,7	8,4	9,1
Installeret ventilationsanlæg	8,0	7,4	7,3
Støbt radontæt membran over fundamentet	1,2	1,3	1,5
Nej, intet	23,7	24,5	24,3

Boligens sundhed og indeklima

– Støjplager

Der er særligt to hovedtyper af støj, der plager mange danskere. Den hyppigste er støj fra naboernes aktiviteter – både musik, snak, leg og larm fra haveredskaber mv. Her er det særligt byboerne, der er plaget af nabostøj.

Biltrafik plager 43,5% af de støjplagede danskere og særligt på landet og i mindre byer, hvor det udgør det væsentligste støjproblem.

Hvilken slags støj er du generet af? [mulighed for flere svar, tal i pct.]

	Urbanisering				
	Et landdistrikt	By med under 10.000 indbyggere	By med 10.001-50.000 indbyggere	By med 50.001-500.000 indbyggere	Hovedstadsområdet
Støj fra naboer (snak, fest, leg mv.)	32,6	47,7	54,3	60,5	63,4
Støj fra biltrafik	59,7	47,9	37,7	45,1	42,7
Støj fra byggearbejde	12,0	14,0	17,3	20,1	15,3
Støj fra haveredskaber (plæneklipper mv.)	23,7	21,6	14,3	6,7	8,4
Støj fra byliv (f.eks. barer/natteliv)	3,4	3,2	8,2	13,7	13,7
Støj fra radiatorer	12,7	13,5	8,5	11,2	7,5
Støj fra togtrafik	10,5	9,4	9,1	6,1	7,2
Støj fra flytrafik	3,4	5,9	4,1	3,2	7,3
Støj fra erhvervsvirksomhed	10,4	4,0	2,9	1,7	1,4
Støj fra vindmøller	3,6	4,3	0,0	1,5	0,6

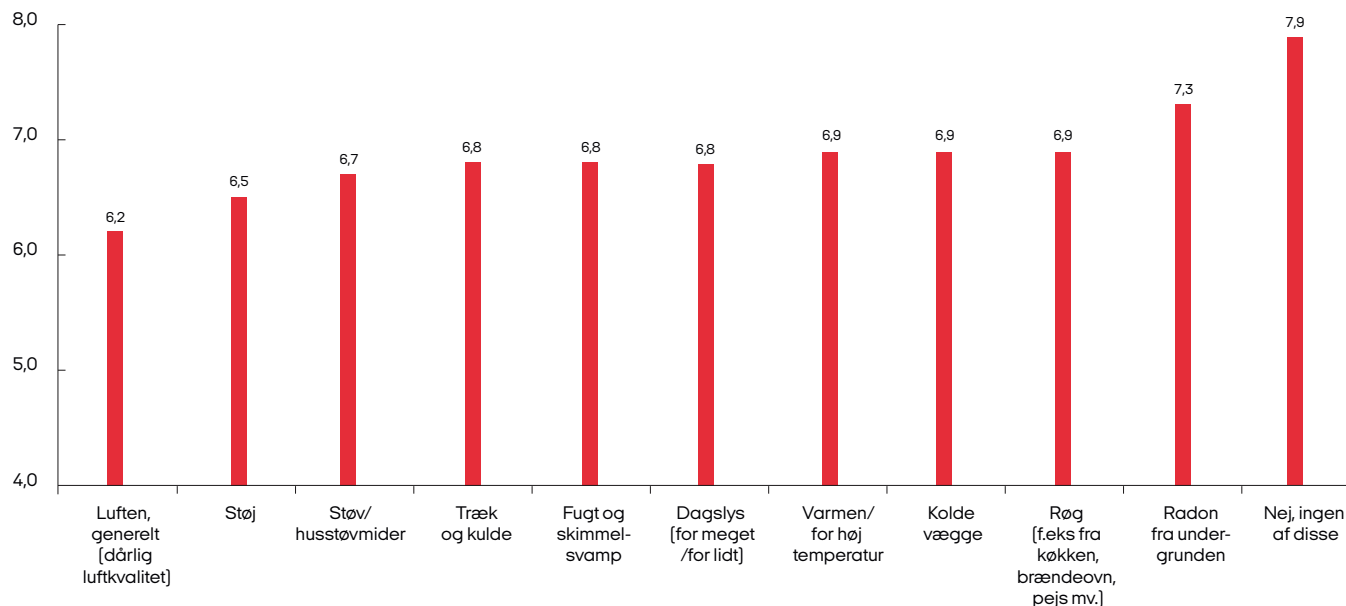
Boligens sundhed og indeklima

– Indeklima og livskvalitet

Sammenholder vi oplevet livskvalitet (på en skala fra 0-10, hvor 10 er bedst), så er der en tydelig sammenhæng mellem indeklimaproblemer og livskvalitet.

Blandt danskere uden indeklima-problemer er den gennemsnitlige oplevede livskvalitet 7,9 på en skala fra 0-10. Blandt dem, der er plaget af dårlig luftkvalitet, er gennemsnittet kun 6,2.

Alt i alt, hvor tilfreds vil du sige, at du er med tilværelsen for tiden? Problemer med indeklimaet i din nuværende bolig?
[svar som gns. på en skala fra 0-10, hvor 10 er meget tilfreds]

Kapitel 6

Energirenovering og klima

Energirenovering og klima – resumé

Kapitlet omhandler energirenoveringer, herunder motiver og barrierer samt udgifter til energirenovering.

Kapitlet ser også nærmere på energirenovering ud fra miljømæssige overvejelser.

Kapitlet viser bl.a.:

- De helt unge boligejere og de ældste boligejere interesserer sig mindst for at energirenovere deres bolig.
- Andelen, der er meget interesseret i at energirenovere, er faldende over tid.
- Skift til energiruder er den energiforbedring, flest har foretaget i det forgangne år.
- Især varmeregningen er med til at skabe opmærksomhed om at gå i gang med at energirenovere.
- Økonomien er det, der motiverer mest for at få energirenoveret. Men økonomi betyder mindre i dag end tidligere.
- Også forventningen om bedre komfort og indeklima får boligejerne til at energirenovere.
- Men økonomien kan også være en barriere i form af selve investeringen og tilbagebetalingstiden.
- De unge boligejere er mest bevidste om, hvorvidt der er en stor besparelse forbundet med at energirenovere.

Energirenovering og klima

– Boligejernes interesse for energiforbedringer fordelt på alder

60% af boligejerne er interesseret i energiforbedringer i boligen.

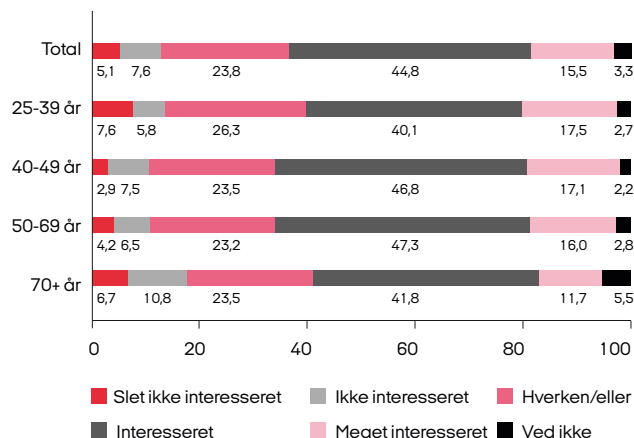
Især de helt unge og de ældre boligejere er mindre interesseret.

Andelen, der er "meget interesseret/interesseret", har været faldende siden 2018.

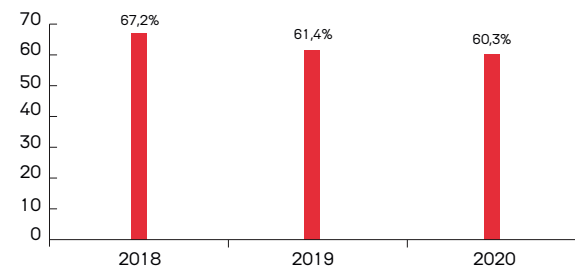
Det er boligejere i patriciervillaer og muremsterhuse, der især er meget interesseret eller interesseret i energiforbedringer i boligen.

Også i den store gruppe af parcelhus-ejere er der interesse over gennemsnittet.

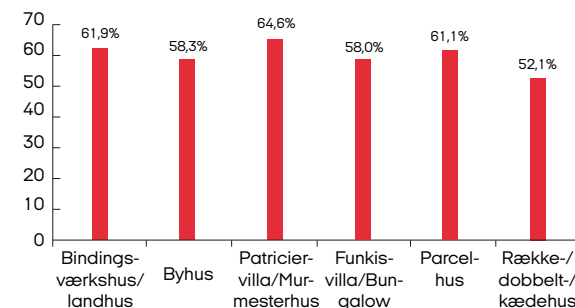
Hvor interesseret er du i energiforbedringer i boligen?
[tal i pct.]

Hvor interesseret er du i energiforbedringer i boligen?
[Dem, der er meget interesseret/interesseret, fordelt over år.
Tal i pct.]

Hvor interesseret er du i energiforbedringer i boligen?
[Dem, der er meget interesseret/interesseret, fordelt på boligtype. Tal i pct.]

Energirenovering og klima

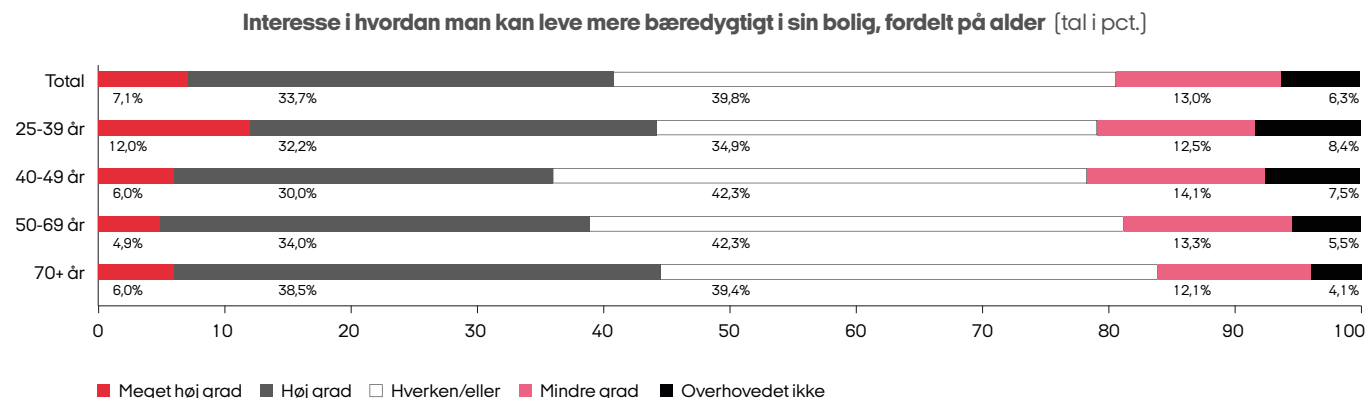
– Bæredygtighed – interessen for at leve mere bæredygtigt i sin bolig

40,8% er i meget høj grad eller i høj grad interesseret i at leve mere bæredygtigt i deres bolig.

De unge er både overrepræsenteret i gruppen, der i "meget høj grad" og "overhovedet ikke" er interesseret i, hvordan man kan leve mere bæredygtigt.

Overordnet er de helt unge og de ældste danskere mest interesseret i at leve mere bæredygtigt i deres bolig.

Kvinder er i højere grad end mænd interesseret i, hvordan man kan bo mere bæredygtigt i sin bolig.

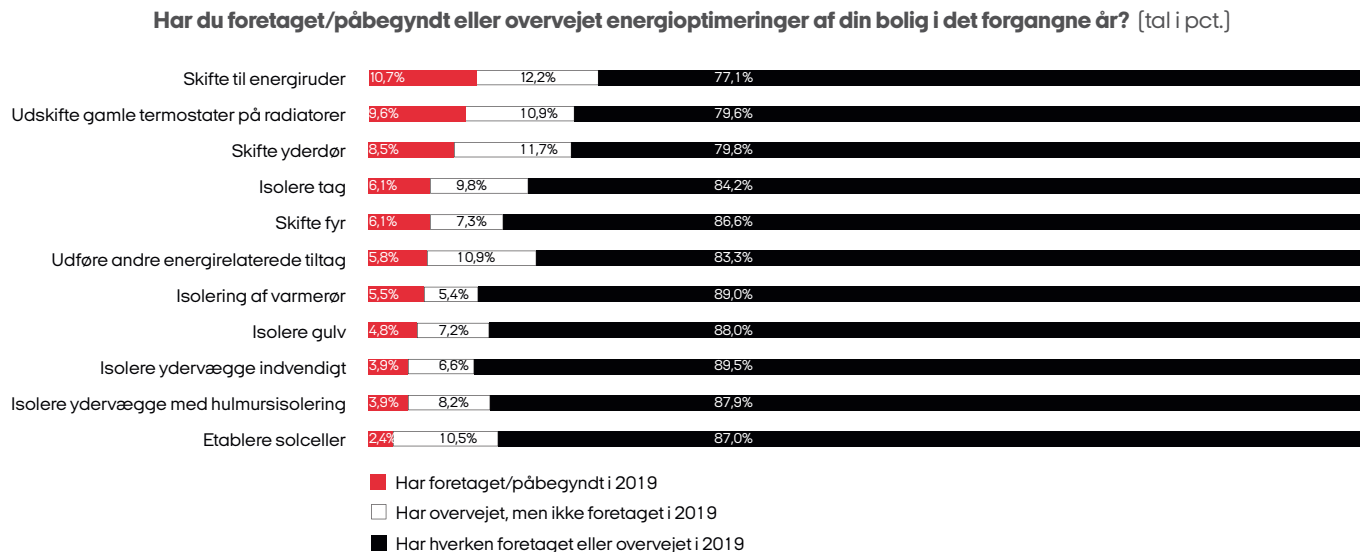

Energirenovering og klima

– Gennemførte og planlagte energiforbedringer

Skifte til energiruder samt udskiftning af gamle termostater har gennem årene været det, boligejerne især har foretaget.

Resultatet i 2020-undersøgelsen er ingen undtagelse.

Energirenovering og klima

– Energiforbedringer fordelt på urbanisering

Især blandt boligejerne i hovedstadsområdet har der været aktivitet i 2019.

Generelt er skift til energiruder den mest udbredte aktivitet uanset urbaniseringsgrad [i hovedstadsområdet er udskiftning af yderdør og udskiftning af termostater også en udbredt aktivitet].

Har du foretaget/påbegyndt energioptimeringer af din bolig i det forgangne år? [krydset med urbanisering, tal i pct.]

	Et landdistrikt	En by med under 10.000 indbyggere	En by med 10.000-50.000 indbyggere	En by med 50.001-500.000 indbyggere	Hovedstadsområdet
Skifte til energiruder	9,7	10,2	10,4	12,0	11,9
Udskifte gamle termostater på radiatorer	8,5	7,9	9,4	11,1	12,2
Skifte yderdør	6,7	7,8	7,1	11,4	12,4
Isolere tag	5,4	4,3	6,3	5,5	10,5
Skifte fyr	6,8	5,1	5,4	3,7	11,4
Udføre andre energirelaterede tiltag	5,9	5,0	4,6	7,0	8,1
Isolering af varmerør	6,2	4,0	5,1	6,8	7,3
Isolere gulv	4,1	3,7	4,0	5,0	9,3
Isolere ydervægge indvendigt	2,0	2,7	3,4	4,7	7,7
Isolere ydervægge med hulmursisolering	3,3	3,2	3,5	4,2	5,9
Etablere solceller	3,7	1,4	2,4	1,5	3,8

Energirenovering og klima

– Gennemførte energirenoveringer over tid

Udskiftning til energiruder/-vinduer og udskiftning af termostater og udskiftning af døre er tilbagevendende aktiviteter.

Skifte fyr er igen med i top-5-aktiviteterne.

Top-5-aktivitet. [de seneste syv år]

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Skifte til energiruder	Skifte til energiruder	Skifte til energiruder	Skifte til energiruder	Skifte til energiruder	Skifte til energiruder	Skifte til energiruder
Skifte dør	Udskifte termostater	Udskifte termostater	Udskifte termostater	Udskifte termostater	Udskifte termostater	Udskifte termostater
Udskifte termostater	Skifte dør	Skifte dør	Skifte dør	Skifte dør	Skifte dør	Skifte dør
Isolere tag	Isolere tag	Isolere tag	Isolere tag	Skifte fyr	Isolere gulv	Isolere gulv
Skifte fyr	Isolere varmerør	Isolere varmerør	Isolere varmerør	Isolere tag	Isolere varmerør	Skifte fyr

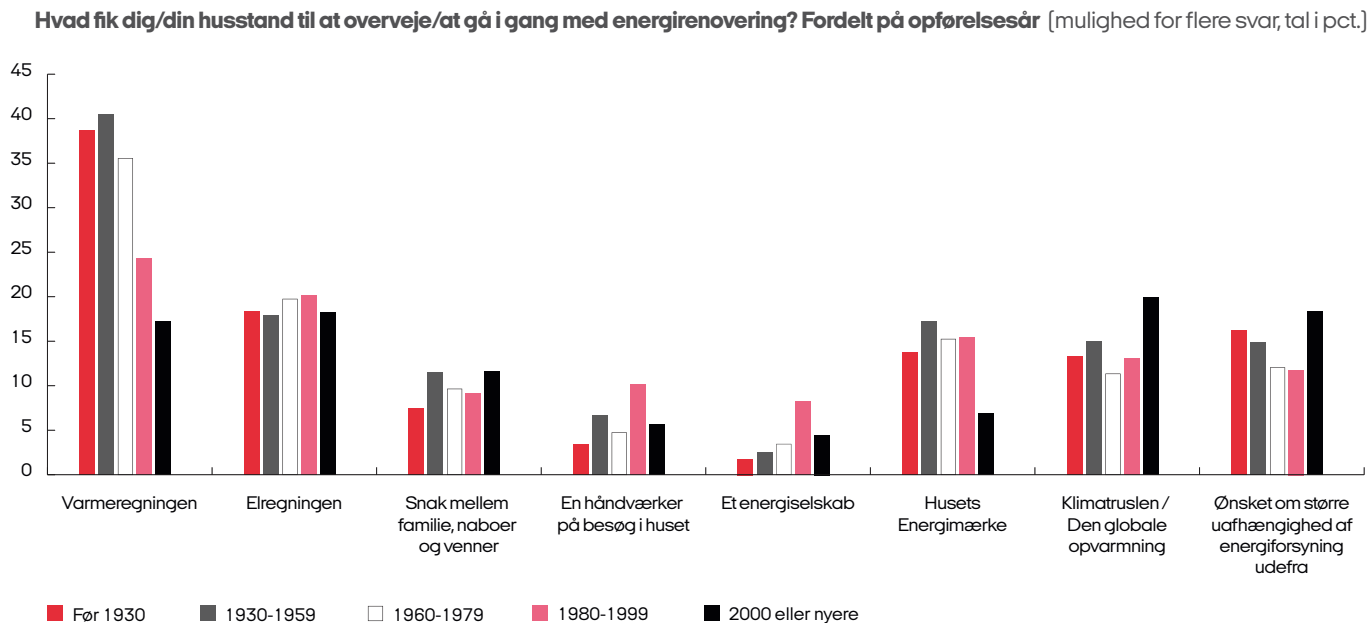
Energirenovering og klima

– Årsager til at energirenovere, fordelt på boligens opførelsesår

Varmeregningen har især betydning i huse opført frem til 1960.

For huse opført efter 1980 spiller varmeregningen en mindre betydning.

Klimatruslen har især betydning for dem, der bor i huse opført i år 2000 eller senere.

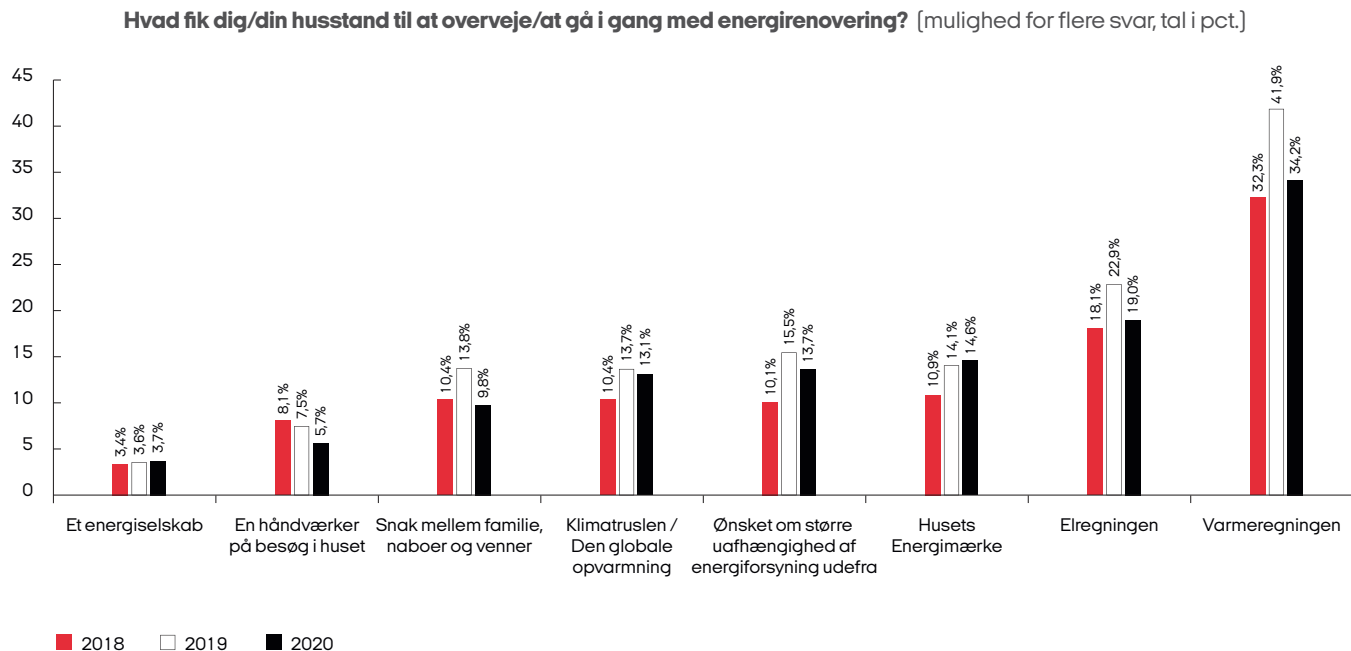

Energirenovering og klima

– Forhold, der skærper opmærksomheden på at energirenovere

Det er især varmeregningen og elregningen, der gives som årsag til, at boligejerne har igangsat energirenoveringsaktiviteter.

Energiselskabernes initiativer betyder mindre for, at der igangsættes aktiviteter

Energirenovering og klima

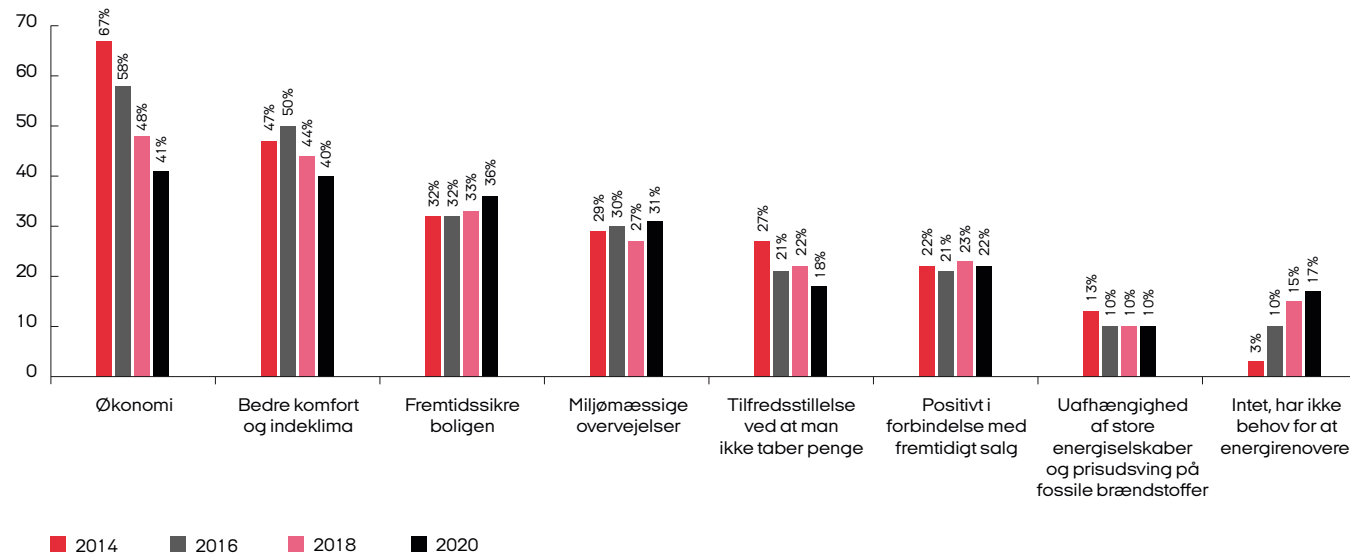
– Motiver for energirenovering

Bedre økonomi er stadig det forhold, der motiverer boligejerne mest – tæt efterfulgt af bedre komfort og indeklima.

Begge forhold har gennem årene betydet mindre og mindre.

Det at fremtidssikre boligen er over årene en svagt stigende motivationsfaktor.

Hvilke forhold motiverer dig til at foretage energirenoveringer? [mulighed for flere svar, tal i pct.]

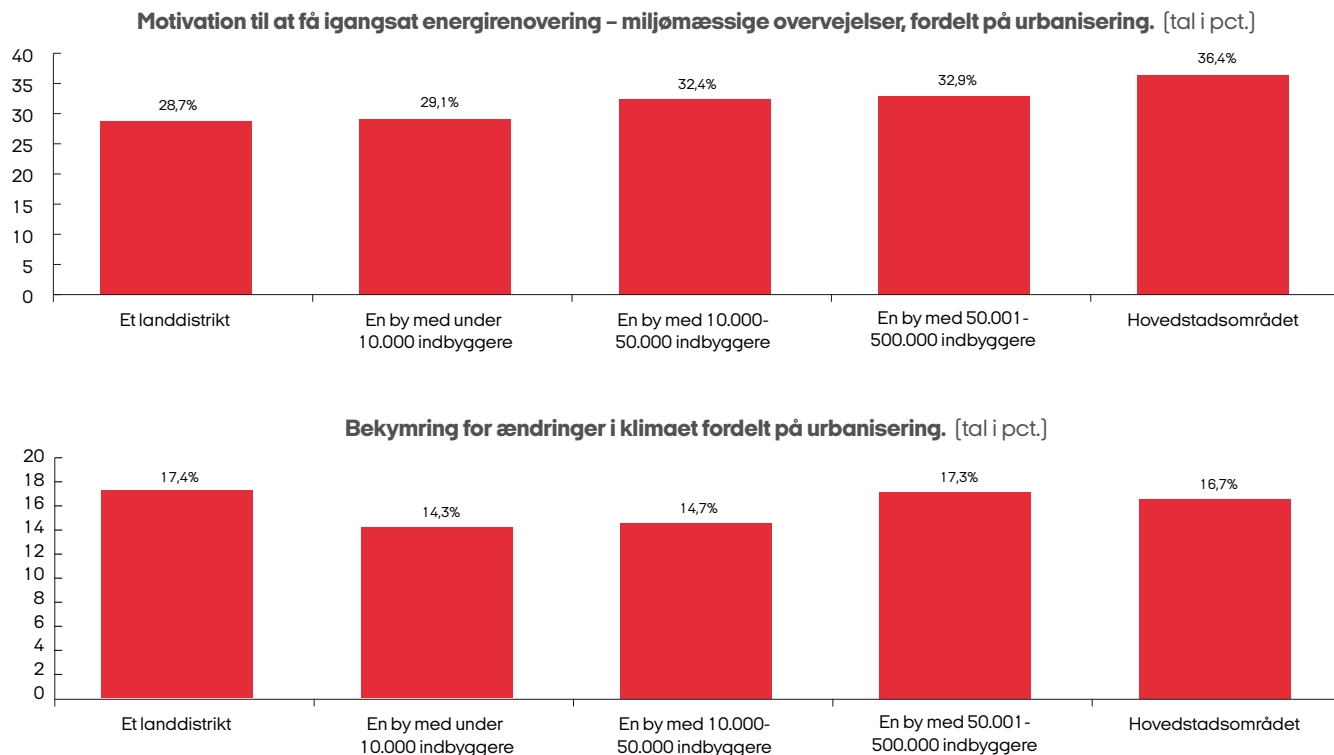

Energirenovering og klima

– Motivation og bekymring fordelt på urbanisering

I hovedstadsområdet og i de større byer er miljømæssige overvejelser en større motivationsfaktor til at igangsætte energirenovering, end det er tilfældet i landområder og i de mindre byer.

Bekymringen for ændringer i klimaet er dog ligeligt fordelt, uafhængigt af om man bor på landet eller i storby.

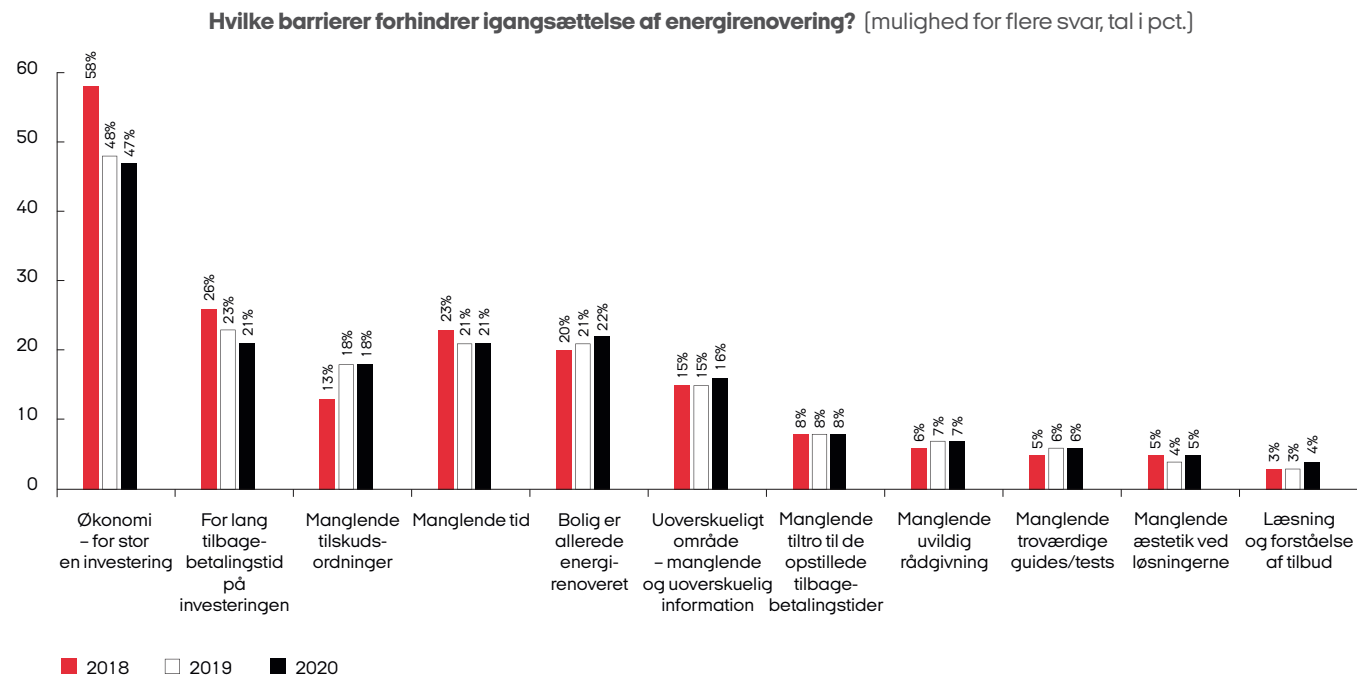

Energirenovering og klima

– Barrierer for energirenovering

Økonomien, både som selve investeringen og tilbagebetalingstiden, er en stadig mindre og mindre barriere.

Flere og flere svarer, at boligen allerede er energirenoveret.

Energirenovering og klima

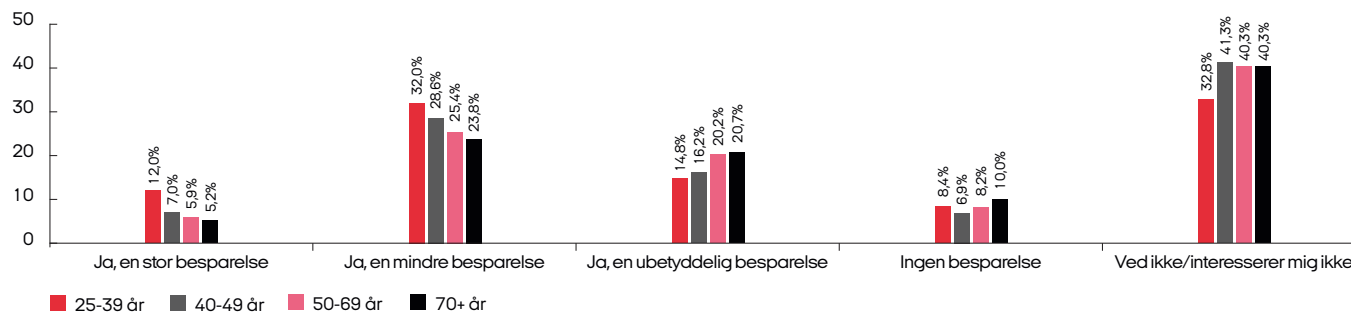
– Besparelsen ved energirenovering

Især blandt den unge del af boligejerne er det let at sætte ord på om, hvorvidt der er tale om en stor/mindre besparelse.

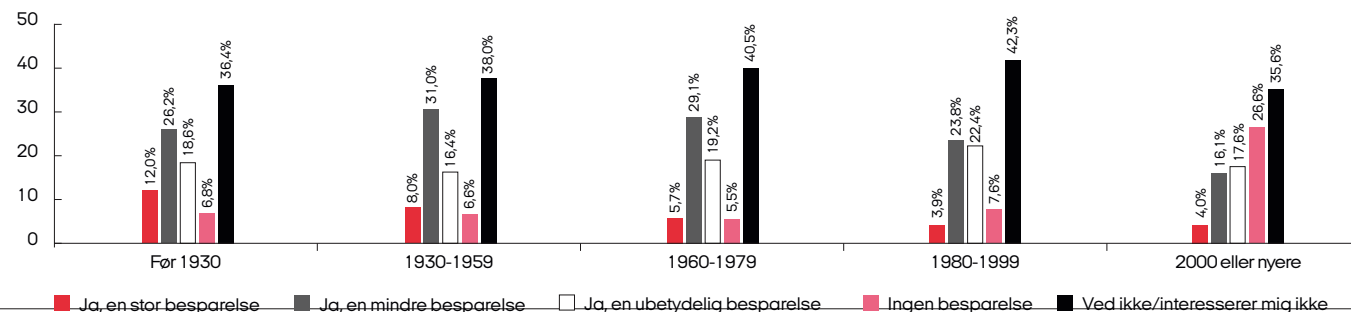
Uanset boligejernes alder vurderes det, at der er en stor besparelse forbundet med at energirenovere, hvis boligen, man bor i, er opført før 1930.

Blandt dem, der bor i boliger, der er opført efter år 2000, er der i højere grad tilslutning til, at der ingen besparelser er ved at energirenovere deres bolig.

Har du kendskab til, hvor meget der er at spare på dit energiforbrug ved energirenovering af din bolig? [fordelt på alder, tal i pct.]

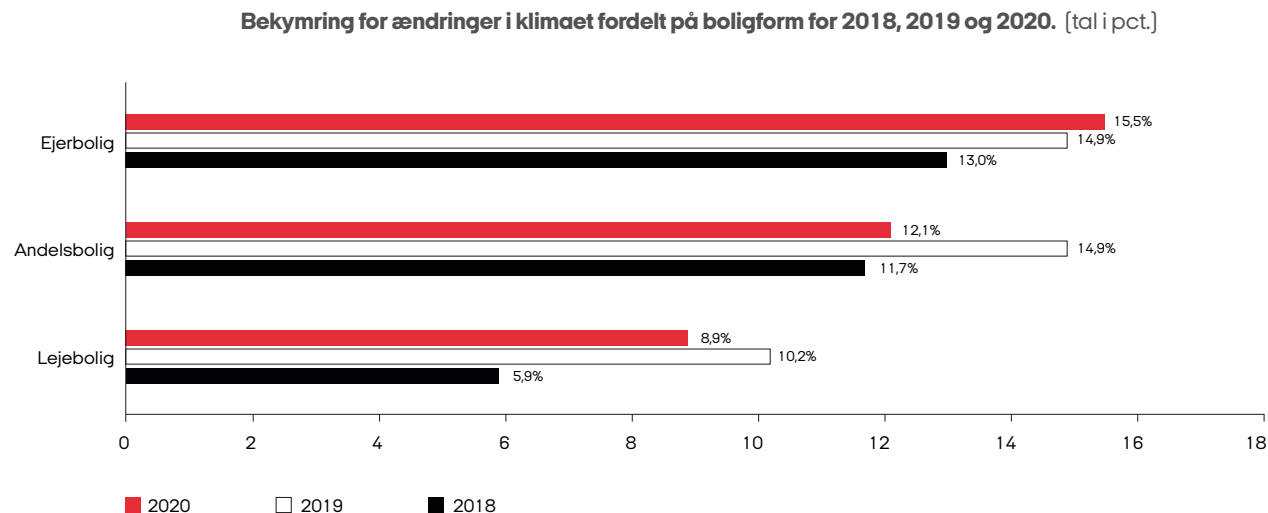
Har du kendskab til, hvor meget der er at spare på dit energiforbrug ved energirenovering af din bolig? [fordelt på boligens opførelsesår, tal i pct.]

Energirenovering og klima

– Bekymring for ændringer i klimaet fordelt på boligform over tid

Bekymringen for ændringer i klimaet har været stigende blandt dem, der bor i ejerbolig – for de øvrige boligformer er udviklingen mindre entydig.

Kapitel 7

Boligforbedringer

Boligforbedringer – resumé

Kapitlet omhandler håndværkere, vedligeholdelse og større til- og ombygninger.

Da lejere har begrænset ansvar for vedligeholdelse af boligen, er det alene boligejerne, der har besvaret spørgsmålene i kapitlet.

Kapitlet viser bl.a.:

- Andelen af boligejere, der har benyttet håndværkere det seneste år, er på samme niveau som i de to foregående undersøgelser.
- Tilfredsheden med håndværkere er generelt høj. De bedste erfaringer har man vest for Storebælt.
- I hovedstaden er der færrest, der er forvænt med, at håndværkeren kommer til den aftalte tid.
- Der er færre, der i dag ser boligens vedligeholdelse som en nødvendighed.
- Flere er motiveret af at få gjort boligen vedligeholdelsesfri med tiden, så man kan blive boende i den.
- Økonomien er den største barriere for at vedligeholde, især blandt de unge boligejere. Økonomien betyder mindre for de ældre boligejere.
- Udskiftning af vinduer er fortsat det, flest foretager i forbindelse med større til- og ombygninger.
- Når der foretages større til- eller ombygninger, er det for at "skabe rammerne om det gode liv", der især motiverer.
- Den største barriere for større til- og ombygninger er økonomien.
- 56% af boligejerne opfatter boligens arkitektur som vigtig eller meget vigtig ved vedligehold af boligen. Især i boliger, der er opført før 1930 eller efter år 2000.

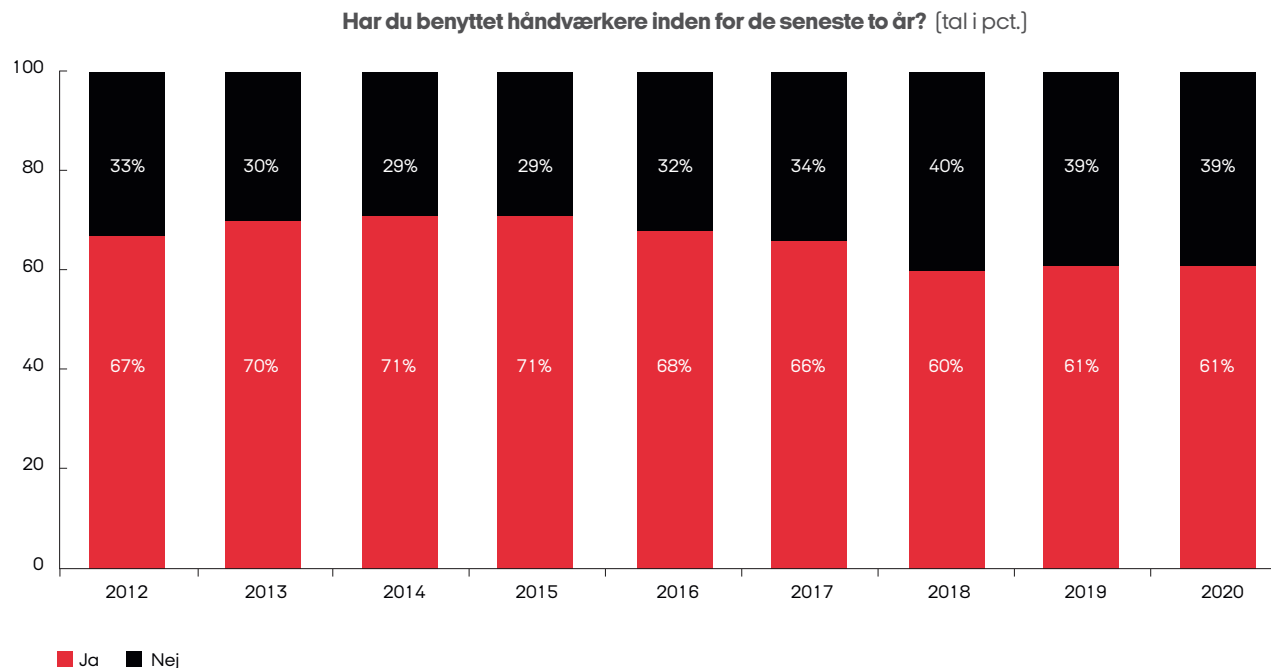
Boligejernes brug af håndværkere

– Set over tid

Andelen af boligejere, der har benyttet håndværker, har gennem de seneste år ligget på 61%.

Andelen er generelt lavere, end det var tilfældet i årene frem til 2017.

Det er især boligejere i hovedstadsområdet, der har benyttet håndværkere – det er i mindre grad tilfældet i landdistrikterne og i de mindre byer.

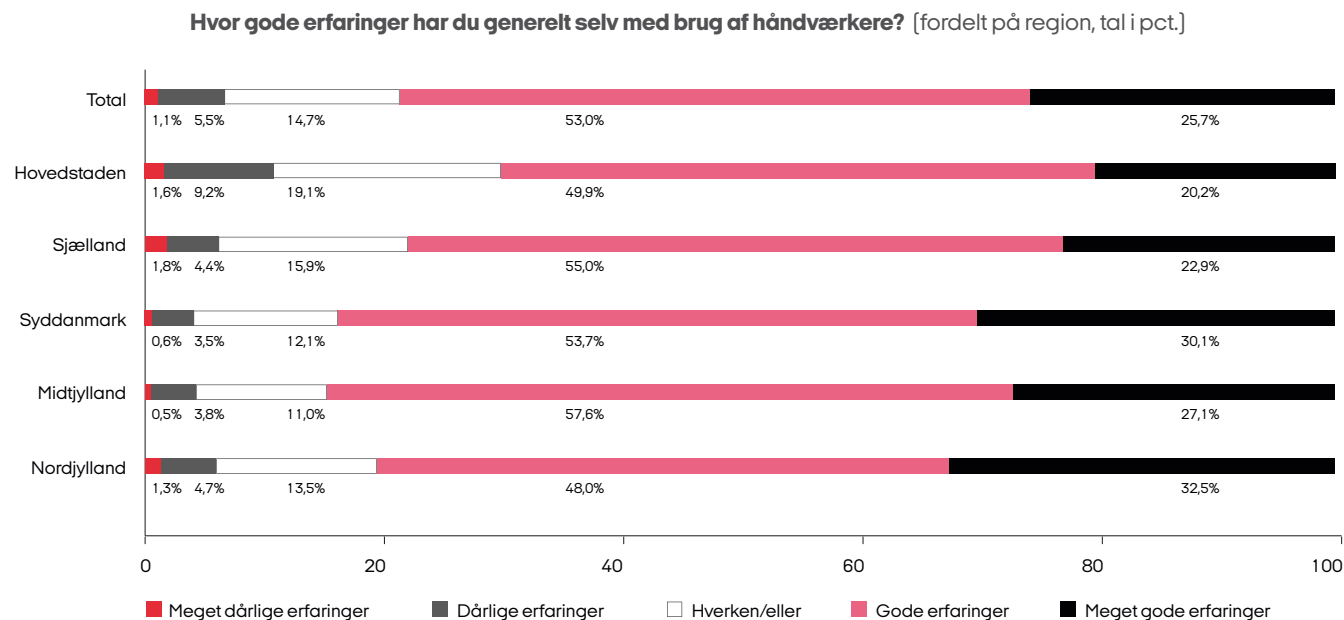
Boligejernes erfaring med håndværkere

– Fordelt på region

Generelt har de danske boligejere gode erfaringer med håndværkere.

Det er i højere grad blandt beboere i Region Hovedstaden, at der er dårlige erfaringer med håndværkerne.

Det er ikke tilfældet i Region Midtjylland, Region Nordjylland samt Region Syddanmark, hvor en overvægt har henholdsvis gode og meget gode erfaringer med håndværkere.

Boligejernes erfaring med håndværkere

– Håndværkernes punktlighed fordelt på regioner

Der er færrest i Region Hovedstaden, der oplever, at håndværkerne altid kommer til den aftalte tid.

Det er der til gengæld gode erfaringer med i Region Syddanmark, Midtjylland og Nordjylland.

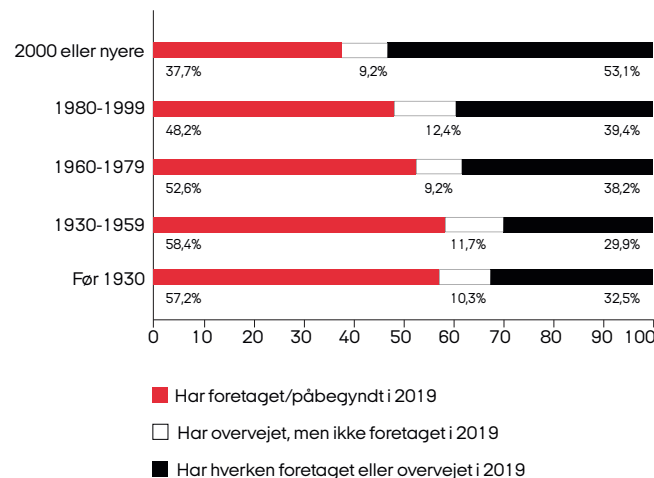
Vedligeholdelsesarbejde

– Småskader og større vedligeholdelsesarbejde, fordelt på boligens opførelsesår

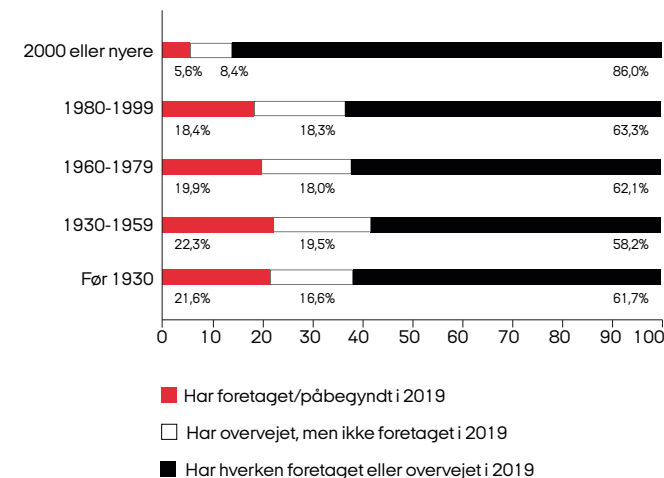
Især i boliger opført før 1960 er der foretaget udbedring af småskader samt større vedligeholdelsesarbejde i 2019.

Beboere i nyere boliger har i mindre grad igangsat vedligeholdelsesaktiviteter i 2019.

Foretaget/påbegyndt eller overvejet vedligeholdelsesarbejde: småskader? [tal i pct.]

Foretaget/påbegyndt eller overvejet vedligeholdelsesarbejde: større vedligeholdelsesarbejde? [tal i pct.]

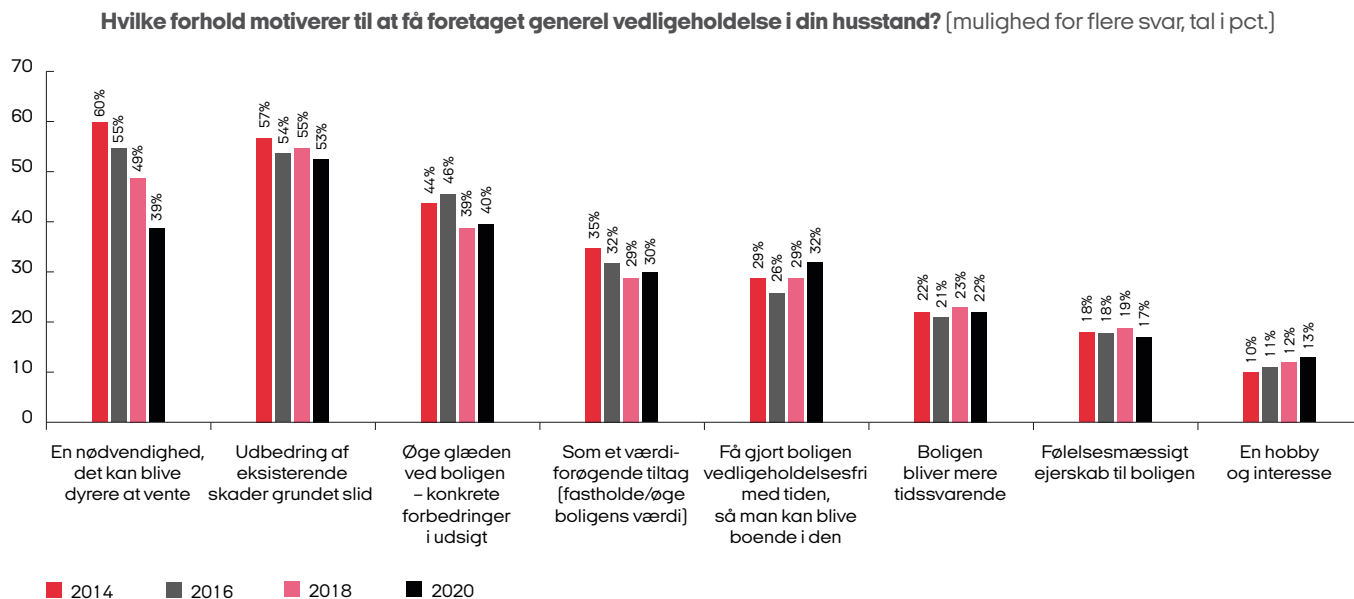

Boligens vedligehold

– Boligejeres motiver til at vedligeholde

Det at få gjort boligen vedligeholdelsesfri med tiden, så man kan blive boende i den, er en stigende motivationsfaktor.

Gennem de seneste undersøgelser er det generel vedligeholdelse en hobby/interesse en anelse mere motiverende.

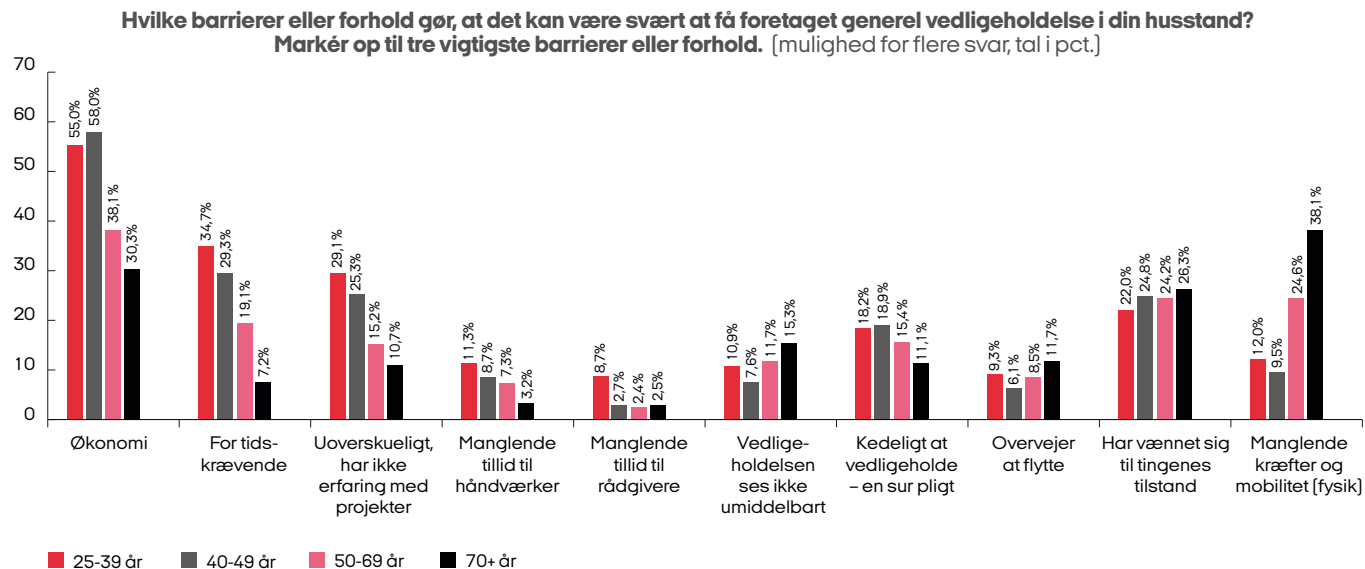

Boligens vedligehold

– Barrierer for vedligehold set over tid

Økonomien er også i 2020 den største barriere for at foretage generel vedligeholdelse – men i takt med den udvikling der er set de foregående år, falder betydningen igen i år.

Der er ligeldes færre, der nu nævner, at vedligeholdelse er for tidskrævende, samt at det er kedeligt.

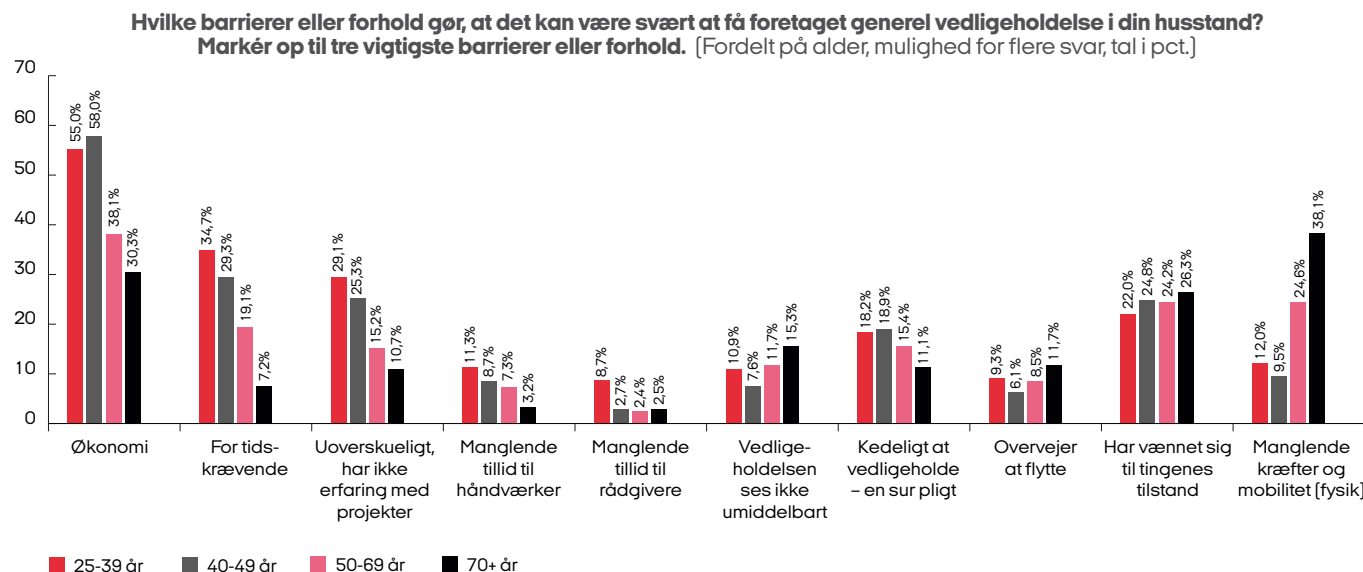
Boligens vedligehold

– Barrierer for vedligehold fordelt på alder

Blandt boligejerne under 50 år er økonomien den største barriere for generel vedligeholdelse.

Det er også i denne gruppe, at det nævnes, at det er tidskrævende, samt at det er uoverskueligt.

Især blandt de ældre boligejere er det den manglende fysik, der er en barriere for generel vedligeholdelse.

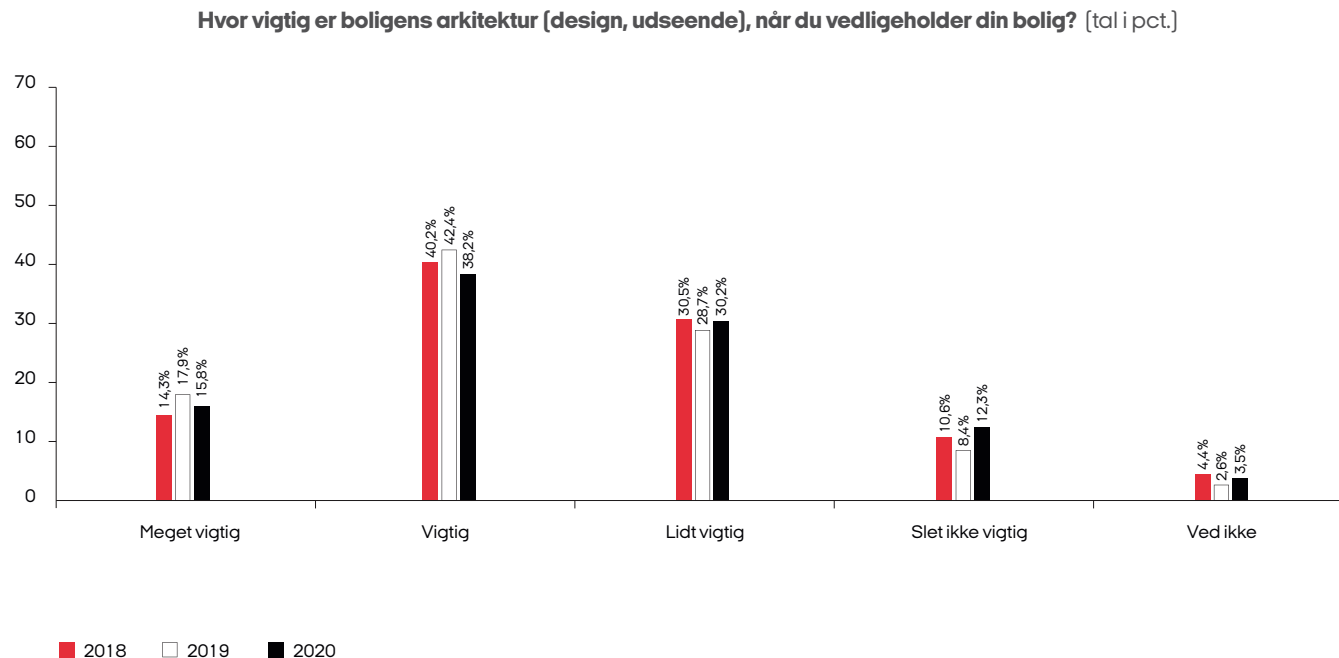

Boligens vedligehold

– Arkitekturens betydning ved vedligehold for boligejerne over tid

Ca. 54% af boligejerne i hus eller lejlighed svarer, at boligens arkitektur er meget vigtig eller vigtig, når boligen skal vedligeholdes.

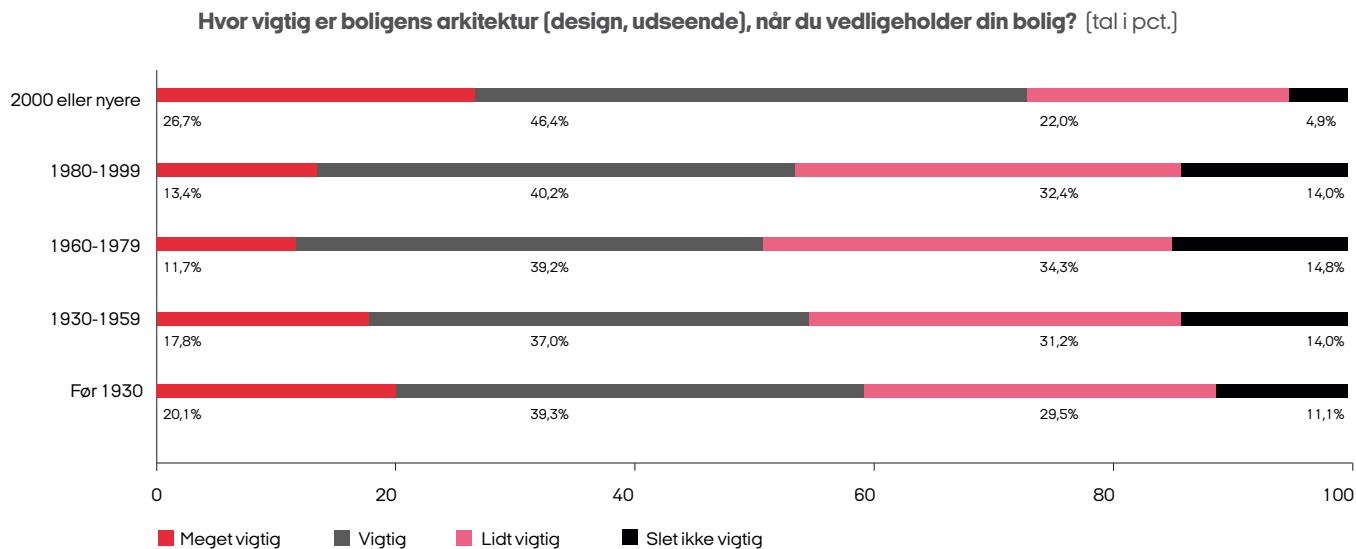
Der er ingen entydig udvikling i forhold til de forrige års undersøgelser.

Boligens vedligehold

– Arkitekturens betydning ved vedligehold for boligejerne

Især for boligejere, der bor i boliger opført før 1930 eller i 2000 eller senere, er arkitekturen meget vigtig i forbindelse med vedligeholdelse af boligen.

Boligens vedligehold

– Gennemførte til- og ombygninger

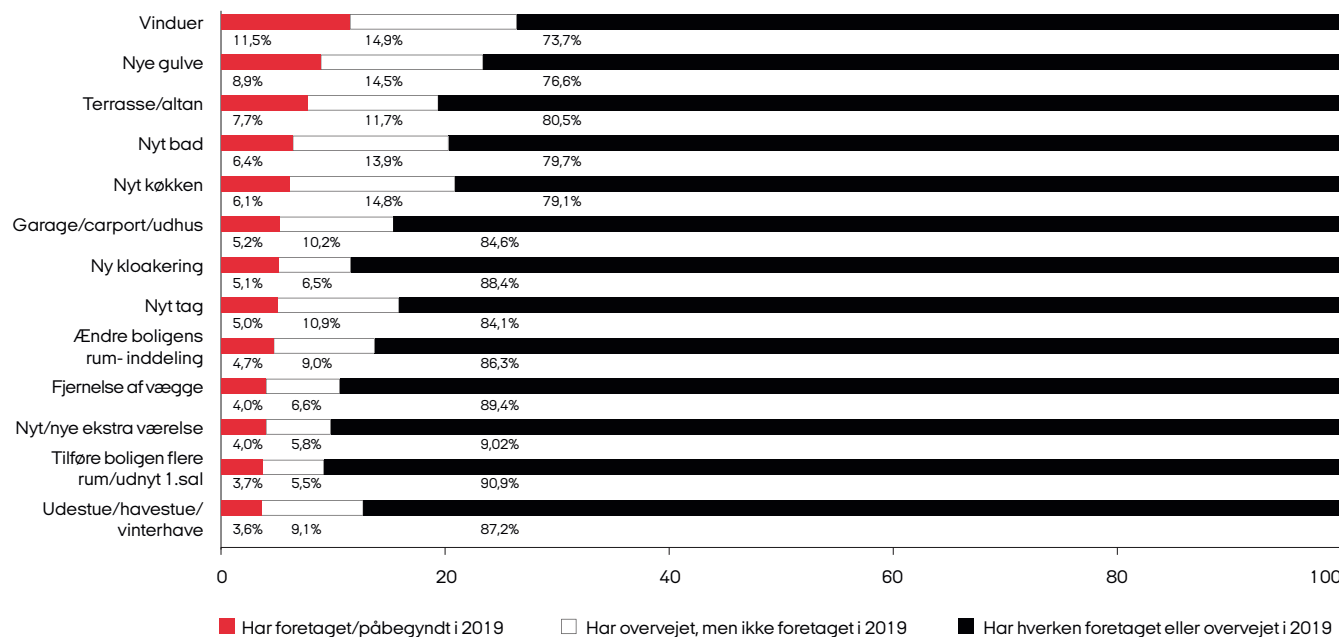
Nye vinduer, nye gulve samt ny terrasse/altan er de større til- og ombygninger, flest har foretaget i løbet af 2019.

Sådan var det også i den forrige undersøgelse.

35% af de, der bor i ejerbolig eller andelsbolig, har foretaget/påbegyndt en større til- og ombygning i 2019.

I forrige undersøgelse var det ligeledes 35%, der havde foretaget/påbegyndt en større til- og ombygning.

Hvilke større til- og ombygninger har du foretaget/påbegyndt eller overvejet i det forgangne år? [tal i pct.]

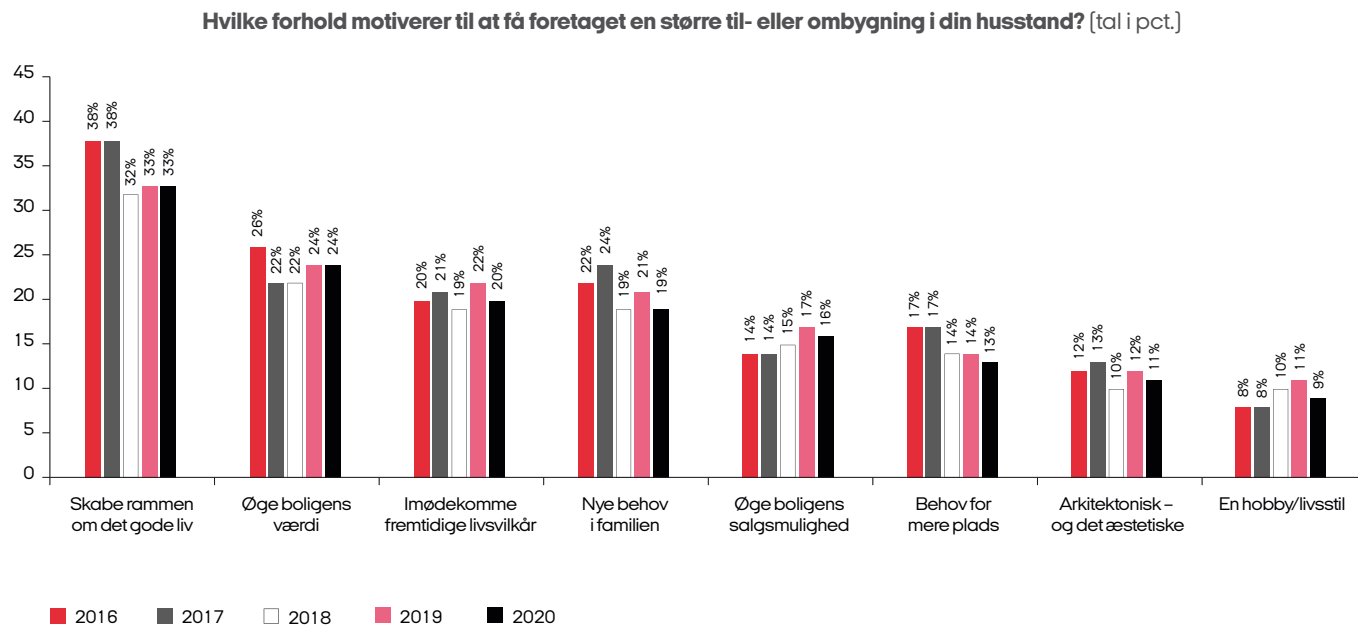

Boligens vedligehold

– Boligejernes motivation for større til- eller ombygninger fordelt på år

Også i dette års undersøgelse er det at skabe rammen om det gode liv den største motivationsfaktor for at foretage større til- og ombygninger.

Der er en tendens til, at behovet for mere plads har mindre betydning i dag end i 2016.

Boligens vedligehold

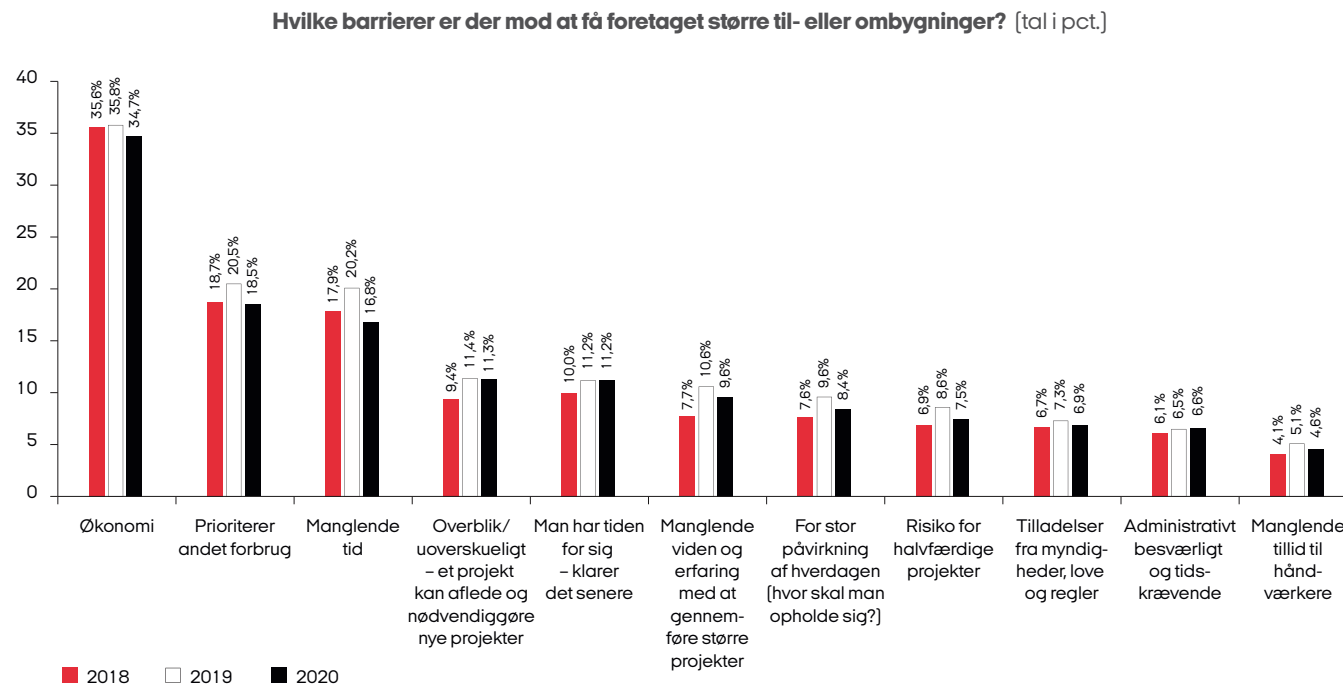
– Boligejernes barrierer mod større til- eller ombygninger fordelt på år

Økonomien er fortsat den største barriere mod større til- eller ombygninger.

Sådan var det også i de foregående år.

Der er ændret i svarmulighederne i 2018-undersøgelsen og frem, og tallene, der dækker perioden før, er ikke medtaget.

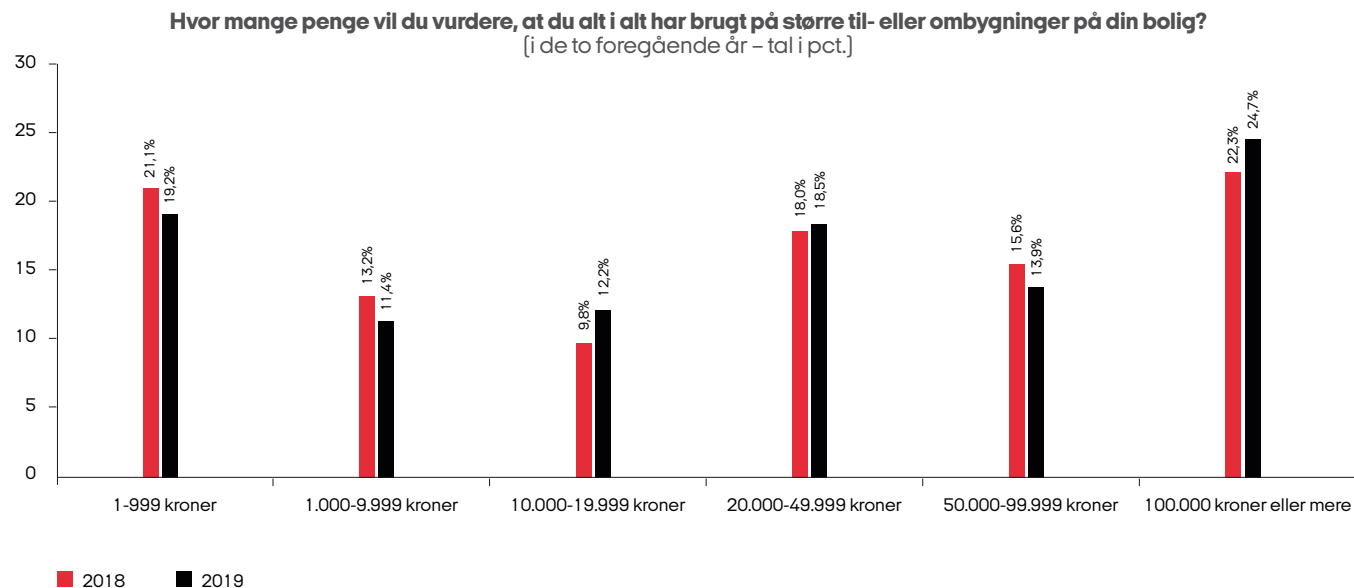
Andet forbrug og den manglende tid er ligeledes barrierer for boligejerne.

Boligens vedligehold

– Penge brugt på vedligehold

Ca. hver fjerde boligejer har brugt mere end 100.000 kr. på større til- eller ombygninger i 2019 – en stigning i forhold til resultatet fra 2018.

Kapitel 8

Metode

Metode

– Baggrund og nøglebegreber

Baggrund

Undersøgelsen er baseret på i alt 7.158 nationalt repræsentative interviews blandt personer i den danske befolkning over 25 år.

Data er indsamlet i perioden den 12. marts til den 1. april 2020 af Kantar Gallup, vha. CAWI [Computer Assisted Web Interviews].

Vejning

Data er vejret på køn, alder, region samt uddannelse. Danmarks Statistik er brugt som kilde.

Nøglebegreber

Livskvalitet: her spørges til oplevet tilfredshed med livet på en skala fra 0 til 10, hvor 0 er meget utilfreds og 10 er meget tilfreds.

Urbanisering

Urbaniseringsgrad defineres af Kantar Gallup ud fra fem kategorier:

- Et landdistrikt (under 200 indbyggere)
- En by med op til 10.000 indbyggere
- En by med 10.001-50.000 indbyggere
- En by med 50.001-500.000 indbyggere
- Hovedstadsområdet

Større ombygninger

Større/mindre vedligehold baseres på respondentens egen definition.

Gør-det-selv

Baseres på respondentens egen definition.

Metode

– Oversigt over baggrundvariable

Undersøgelsen rummer følgende baggrundvariable

- Køn (mand/kvinde)
- Alder (25-39, 40-49, 50-69, 70+)
- Geografi (postnummer og region)
- Urbaniseringsgrad
- Husstandsindkomst
- Uddannelsesniveau
- Boligform (hus/villa/parcelhus, rækkehus/klyngehus, landejendom/gård, etageejendom, værelse)
- Ejerform (privat udlejning, almennyttig boligforening, leje, andel, ejer)
- Hjemmeboende børn (ja/nej, samt børnenes alder)
- Husets opførelsesår (før 1929, 1930-1959, 1960-1979, 1980-1999, 2000 eller nyere)
- Kælder (ja/nej)
- Antal personer i husstanden
- Hvilken sal (hvis etageejendom)
- Altan
- Gårdmiljø
- Privat udlejning eller almennyttig boligforening
- Antal år i nuværende bolig
- Boligens størrelse
- Opvarmning af bolig

Boligejeranalysen

Boligejeranalysen er en underdel af den samlede analyse. Denne del har været gennemført af Kantar Gallup A/S for Videncentret Bolius siden 2012. Vi har valgt at videreføre en lang række af spørgsmålene i den udvidede 2020-version, således at vi kan videreføre relevante tidsserier.

Denne del af undersøgelsen rummer således i alt 3.732 gennemførte interviews indsamlet i følgende målgruppe:

- 25 år+
- Bor i ejerbolig
- Bor i enten hus/villa/parcelhus eller række-/klynge-/kædehus eller gård
- Enten ejes boligen af respondenterne selv, af samleveren eller i fællesskab med samleveren

Kontaktdata og kreditering

Hvis du har spørgsmål til undersøgelsen eller konkrete data, er du velkommen til at kontakte en af følgende:

Henrik Mahncke,
Analysechef i Realdania
hma@realdania.dk
21 22 37 29

Henrik Sonne,
Senioranalytiker i Videncentret Bolius
hso@bolius.dk
24 46 65 90

Foto:
Claus Bjørn Larsen
Steffen Stamp
Leif Tuxen
Kim Hintze

